

ET VE SÜT KURUMU

AKTÜEL

BÜLTEN

Ekim 2025 Sayı - 19

www.esk.gov.tr

73 ET VE SÜT KURUMU YAŞINDA!

BAKAN YUMAKLI “GÜÇLÜ BESİ
GÜÇLÜ ÜRETİM PROJESİ”Nİ
AÇIKLADI

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI
PROF. DR. AHMET GÜMEN
VAN KOMBİNAMIZI ZİYARET ETTİ

YAPAY ZEKÂNIN KURUMSAL VE
KİŞİSEL YAŞAMDA YERİ

GIDA VE BESLENME

AFET DÖNEMLERİNDE TOPLU BESLENMENİN

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ

 ET VE SÜT KURUMU
AKTÜEL
BÜLTEN

EKİM 2025 | SAYI: 19

Yıl : 2025 - Sayı: 19
ISSN 2757 - 928X
e - ISSN 2757 - 9832

YAYINCI

Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü

YAYIN SAHİBİ

Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü Adına
Mücahid TAYLAN
Yönetim Kurulu Başkanı - Genel Müdür

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Ayşe KAPLAN

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Bayram SEVER

EDİTÖRLER

Güler ÖZAFACAN
Kübra ERDİN

GRAFİK TASARIM

Esmâ SAYIN

FOTOĞRAF

İlkay Çağatay YILMAZ

YAYIN İDARE MERKEZİ - ADRES

Tarım ve Orman Bakanlığı Beştepe Kampüsü, Beştepe Mahallesi, Cumhurbaşkanlığı Bulvarı,
Alparslan Türkeş Caddesi No:71 06560 Yenimahalle / Ankara

YAYIN İDARE MERKEZİ - TELEFON

0312 304 80 00

YAYIN PERİYODU

3 Aylık

YAYININ TÜRÜ

Yerel Süreli Yayın

BASKI TARİHİ

31 EKİM 2025

BASKI YERİ - ADRESİ

Zübeyde Hanım Mahallesi, Sebze Bahçeleri Caddesi No: 80/4
Altındağ / ANKARA

Dergimiz

<http://esk.gov.tr/tr/aktuelbulten>
adresini üzerinden elektronik olarak
yayınlanmaktadır.

e-mail: aktuelbulten@esk.gov.tr

Kapak Fotoğrafı: İğdir Kazım Karabekir Tarım İşletmesi - TİGEM

4	GÜNDEM BAKAN YUMAKLI, “GÜÇLÜ BESİ, GÜÇLÜ ÜRETİM” PROJESİNİ AÇIKLADI BAKAN YUMAKLI, HAYVAN SAYILARINA İLİŞKİN TÜİK VERİLERİNİ DEĞERLENDİRDİ TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI PROF. DR. AHMEN GÜMEN VAN KOMBİNAMIZI ZİYARET ETTİ
14	ESK’DAN HABERLER
24	KOMBİNALARIMIZDAN KISA KISA
40	COĞRAFİ İŞARETLİ ET VE SÜT ÜRÜNLERİ ERZİNCAN - TULUM PEYNİRİ
42	GIDA VE BESLENME AFET DÖNEMLERİNDE TOPLU BESLENMENİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ
44	PERSONELDEN VERİYE DAYALI YÖNETİM
48	ENDÜSTRİ VE YAŞAM GIDA SEKTÖRÜNDE EKİPMAN SINIFLANDIRMA SİSTEMİ
52	SEKTÖREL YAPAY ZEKÂNIN KURUMSAL VE KİŞİSEL YAŞAMDA YERİ
58	KÜLTÜR VE SANAT KÜLLER VE UÇURUMLAR - NECİP TOSUN BEN BİR KIZILÇAM’IM - FATMA GÖKMEN
62	SEKTÖRDEN HABERLER
70	BASINDA ESK

İÇİNDEKİLER

Değerli okurlar,

Cumhuriyetimizin 102. yılına eriştiğimiz bu kutlu dönemde, kalkınma yolunda önemli mesafeler kat eden ülkemizi, daha müreffeh ve güçlü yarınlara taşımak için kararlılıkla çalışmaya devam ediyoruz. Bu anlayışla, tarım ve hayvancılık sektörünü yalnızca ekonomik bir faaliyet alanı olarak değil, milletimizin geleceğini şekillendiren stratejik bir unsur olarak görüyoruz. Gıda güvenliğinin sağlanması, sürdürülebilir üretim modellerinin yaygınlaştırılması ve yerli üretimin desteklenmesi, hem ülkemizin kalkınması hem de toplum sağlığının korunması açısından büyük önem taşımaktadır.

Et ve Süt Kurumu olarak, kalite standartlarını yükseltmeye, verimliliği artırmaya, üreticilerimizi korumaya ve tüketicilerimize güvenilir gıdayı en uygun koşullarda sunmaya yönelik faaliyetlerimizi kararlılıkla ilerletiyoruz. Bu doğrultuda, çevreye duyarlı projeler ve doğal kaynakları verimli şekilde kullanan uygulamalarla sürdürülebilirlik adına önemli adımlar atıyoruz. Van'da yakın zamanda faaliyete geçirdiğimiz ilk güneş enerjisi santralimiz, çevre dostu üretim anlayışımızın somut bir örneği olarak, tarım ve hayvancılık sektöründe sürdürülebilirliğe verdiğimiz önemin bir göstergesidir.

Tarım ve Orman Bakanımız Sayın İbrahim Yumaklı'nın öncülüğünde yürütülen politikalar ışığında; yapılan yatırımların, verilen desteklerin ve yenilikçi projelerin, ülkemiz tarım ve hayvancılık sektörünü daha güçlü bir geleceğe taşıyacağına inanıyoruz. Bu kapsamda, geçtiğimiz yıl açıklanan "Hayvancılık Yol Haritası" çerçevesinde uygulamaya konulan "Güçlü Besi, Güçlü Üretim Projesi", 2028 yılına kadar sürecek planlı bir dönüşüm sürecini başlatmıştır. Proje ile besilik

materyal temininde yerli kaynaklarımızın güçlendirilerek kaliteli et üretiminin artırılması hedeflenmektedir.

1952 yılında kurulan Et ve Süt Kurumu, üretimden tüketime, hayvansal üretimin sürdürülebilirliği, gıda arz güvenliği ve fiyat istikrarının korunması açısından stratejik bir rol üstlenmektedir. 73 yıldır süren bu uzun yolculukta kurumumuza emek veren, alın teriyle katkı sağlayan tüm çalışanlarımızı ve büyüklerimizi saygıyla anıyor; ebediyete irtihal edenlere Allah'tan rahmet, hayatta olanlara sağlıklı ve huzurlu ömürler diliyorum. Kamu hizmeti bir bayrak yarışıdır; bizler de bu emaneti en iyi şekilde ileriye taşımakla sorumluyuz. En büyük motivasyonumuz, bize tevdi edilen görevleri en yüksek sorumluluk bilinciyle yerine getirerek ülkemize ve milletimize değer katmaktır.

Yenilenen organizasyon yapımızla birlikte, kurumumuzun hedef ve vizyonuna emin adımlarla ilerlemesi, kaynaklarını daha etkin ve verimli kullanması yönündeki çalışmalarımızı kararlılıkla sürdürüyoruz. Bu vesileyle, Aktüel Bülten'in yeni sayısında tüm okuyucularımızın ve değerli mesai arkadaşlarımızın 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'nı ve Et ve Süt Kurumu'nun 73. kuruluş yıl dönümünü en içten dileklerle kutluyor; sağlıklı, bereketli ve başarılı nice yıllar diliyorum, bu süreçte bizlere destek veren tüm kurum ve kuruluşlara teşekkürlerimi sunuyorum.

Mücahid TAYLAN

Yönetim Kurulu Başkanı
Genel Müdür

GÜNDEM

BAKAN YUMAKLI,

“GÜÇLÜ BESİ,

GÜÇLÜ ÜRETİM

PROJESİ” Nİ

AÇIKLADI

HAYVANCILIKTA “GÜÇLÜ BESİ” DÖNEMİ BAŞLIYOR

Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı, Ankara'nın Polatlı ilçesindeki bir besi çiftliğine ziyarette bulunarak, “Güçlü Besi Güçlü Üretim Projesi”ne ilişkin bilgi verdi.

Geçen yıl şubatta açıklanan 5 yıllık Hayvancılık Yol Haritası'nın adım adım hayata geçirildiğini vurgulayan Yumaklı, “İlk kez açıkladığımız 3 yıllık destekleme modeli sayesinde damızlık materyalde çok önemli bir mesafe katettik. Hedefimiz, dişi damızlık materyalin ari işletmelerimizden karşılanmasıydı. Bu özellikle kaliteli üretim anlayışımız için çok önemli bir başlıktı. Sütçü ırklarda dişi sperma kullanımı oranı da bu süre içinde yaklaşık yüzde 25 artmış durumda. Bu, ülkemiz için son derece ümit verici bir sonuç.” diye konuştu.

Bakan Yumaklı, elde edilen verilerle süt hayvancılığında istenilen hedeflere ulaşıldığını ifade ederek, bu çerçevede kaliteli süt üretiminin de arttığını söyledi.

Süt hayvancılığı ile besi hayvancılığını birbirinden ayırıp, sütü sütçü ırktan, eti etçi ırktan elde etme hedeflerinin bulunduğu dikkati çeken Yumaklı, “Süt üretiminde herhangi bir sorunun olmadığını hatta süt arzımızın fazla olduğunu buradan ifade etmek istiyorum.” değerlendirmesinde bulundu.

Daha Fazla ve Kaliteli Et Üreten Hayvanlar Elde Edeceğiz

Yumaklı, kırmızı et konusunda ana hedeflerinin yerli üretimi geliştirmek ve ithalat konusunu gündemlerinden çıkarmak olduğunu, bu hedef doğrultusunda yol haritasının bütün başlıklarını teker teker hayata geçirmeye başladıklarını bildirdi.

Türkiye'deki anaç hayvan sayının artması gerektiğine işaret eden Yumaklı, Hayvancılıkta Üretimi Geliştirme Projesi ile Et ve Süt Kurumunun tedarik ettiği anaç hayvanların, Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün (TİGEM) İğdır ve Şanlıurfa'daki çiftliklerinin damızlık merkezi haline getirildiğini anlattı.

Bakan Yumaklı, Kırsalda Bereket Hayvancılığı Destek Projesi ile TİGEM bünyesinde kaliteli etçi ırk damızlıklarının üreticilere uygun

şartlarda verilmeye başladığını belirterek, şu ifadeleri kullandı:

“Bugün etçi ırk hayvanlarımızın sayılarının artırılması ve et arzının çok daha fazla oranda yerli kaynaklardan karşılanmasında yeni bir sayfa açacak başka bir projemizi kamuoyumuza duyurmak için buradayız. Burada, süt üretimimizin omurgasını oluşturan, yüksek damızlık niteliği taşıyan sütçü ırklarımızı yine tutuyor, onları adeta bir ‘gen bankası’ olarak koruyoruz. Bunların dışında kalan, soy kütüğüne kayıtlı olmayan, sayısı yaklaşık 1 milyona yakın olan dişi sütçü ırk sığırlarımızı, etçi ırklarla melezleyeceğiz. Böylece sütçü ırka göre daha fazla ve kaliteli et üreten hayvanlar elde edeceğiz. Üreticimizin gelirini artırmış olacağız.”

2026'DA 200 BİN YENİ ETÇİ IRK HAYVAN ÜRETİCİDEN KARŞILANACAK

Projeye giren üreticilere destek olunacağını, etçi ırk spermasıyla doğan her buzağıya ilave destek sağlanacağını vurgulayan Yumaklı, şunları kaydetti:

"Bu adımlar sayesinde 2026'dan itibaren 200 bin yeni etçi ırk hayvanı kendi üreticimizden karşılayacağız. Bunun yaklaşık proje bedeli her yıl

ortalama 8 milyar lira civarında olacak. Dünyada benzer örnekler var. Bugün ABD'de bu projenin benzeri uygulanıyor. Onlarda da üretilen kırmızı etin yaklaşık yüzde 23'ü sütçü ve etçi ırkların melezlenmesinden oluşuyor."

PROJEYE İLİŞKİN DETAYLAR

Türkiye'nin ihtiyacı olan besilik materyalin yerli yetiştiriciler tarafından üretilmesini amaçlayan proje, 2025-2028 döneminde uygulanacak.

Yetiştiricilerin buzağı desteği başvurusu dışında ilave proje başvurusu yapmasına gerek olmayacak. Bakanlık kayıt sistemlerinden proje kapsamına alınacak hayvanlar ile yapılacak suni tohumlama ve kullanılacak sperma takip edilecek.

Bakanlıkça belirlenen damızlık üretimi dışındaki Holstein ırkı süt siğiri hayvanlarına etçi ırk sperması kullanan ve bundan yavru alan yetiştiricilere, suni tohumlama uygulama desteği yüzde 50 fazla ödenecek. Örneğin, 2024 yılı için temel destek 1000 lira iken bu projeden

buzağı elde eden yetiştiriciler 1500 lira ayrıca destek alacak. Eğer cinsiyeti belirlenmiş erkek sperma kullanmış ise bu destek 2000 liraya çıkacak. Ayrıca bu hayvanların besi süreleri sonunda besilik erkek sığır desteği 4 kat fazla ödenecek. Besilik sığır temel desteği hayvan başına 500 lira, etçi ırk ilave desteği 500 lira, projeden elde edilen erkek besilik hayvanlara bu miktar 2 bin lira olarak uygulanacak.

SONBAHARDA UYGULAMAYA ALINACAK

Proje, bu yılın sonbaharından itibaren uygulanmaya başlanacak. İlk yavruların Haziran 2026'dan itibaren alınması planlanıyor. Bu yavruların besilik materyal olarak kullanımı da bu tarihlerden sonra başlayacak.

Bu hayvanlardan elde edilecek hayvanların daha yüksek et verimi sayesinde daha fazla et üretilmiş olacak. Dolayısıyla 2026-2027-2028 yıllarında ortalama 200 bin hayvana denk gelen miktarlarda daha fazla et üretimi gerçekleşmesi bekleniyor.

Böylece bu miktarda daha az besilik ithal edilmiş olacak. Yıllar itibarıyla diğer tedbirlerle birlikte besilik materyal ihtiyacının tamamen yerli üreticiden karşılanması hedefleniyor.

BAKAN YUMAKLI, HAYVAN SAYILARINA İLİŞKİN

TÜİK VERİLERİNİ DEĞERLENDİRDİ

“ *Hayvansal üretimde
2024 yılı başı itibarıyla
başlattığımız üretim planlamasının
meyvelerini almaya başladık* ”

almaya başladığımızı gösteriyor. Özellikle küçükbaş hayvanlarda hem verim hem de sayı artışı vizyonumuza uygun memnuniyet verici bir ilerleme kaydetmiş durumdayız.” ifadelerini kullandı.

Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı, 2025 Haziran ayı TÜİK verilerine göre ülkedeki büyükbaş hayvan varlığının 2023 Aralık ayından bu yana yüzde 3,65 artışla 17 milyon 189 bin başa, küçükbaş

hayvan varlığının ise yüzde 11,6 artışla 58 milyon 206 bin başa yükseldiğine dikkati çekerek “Bu veriler bize hayvansal üretimde 2024 yılı başı itibarıyla başlattığımız üretim planlamasının meyvelerini

Bakan Yumaklı, yaptığı yazılı açıklamada, TÜİK’in 2025 Haziran ayı hayvan sayılarına ilişkin verilerini değerlendirdi.

**Ana hedefimiz,
üretimimizi yeniden geliştirmek,
çoğaltmak ve artırmaktır**

Hayvansal üretimde verimli, kaliteli ve kayıtlılığı esas alan, ölçülebilir ve analiz edilebilir bir sistemi ülke genelinde gerçekleştirmek üzere 2024-2028 yıllarını kapsayan "Hayvancılık Yol Haritası"nı hayata geçirdiklerini, 2024 yılı başı itibarıyla da Hayvansal Üretimde Üretim Planlaması'nı başlattıklarını hatırlatan Yumaklı, "Tüm bu çalışmalar kapsamında, damızlık ve

besilik varlığımızı artırmak amacıyla ülkemizde büyükbaş hayvan rezervi oluşturulmasına yönelik Kırsalda Bereket Hayvancılığı Destek Projesi, etçi ırk hayvanlarımızın sayılarının artırılması ve et arzının çok daha fazla oranda yerli kaynaklardan karşılanmasına yönelik Güçlü Besi Güçlü Üretim Projesi gibi projeleri de uygulamaya aldık. Bütün bu çalışmalarda ana hedefimiz, üretimimizi

yeniden geliştirmek, çoğaltmak ve artırmaktır." vurgusu yaptı.

Bakan Yumaklı, üreticileri planlamaya yönlendirecek en önemli tamamlayıcı unsurlardan biri olan yeni tarımsal destekleme modeli kapsamında da önemli faaliyetler yürüttüklerini, bu yeni model ile tarımsal destekleri, sade ve daha etkin hale getirdiklerini belirterek, 14 Eylül 2025 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararı ile hayvancılık desteklemelerinde önemli artışlara gidildiğine dikkati çekti.

‘ Çalışmalarımızı üreticilerimizin,
besicilerimizin desteğiyle
aynı kararlılık ve azimle sürdüreceğiz ’

Yayımlanan kararla büyükbaş hayvancılık destekleri kapsamında buzağılar için yüzde 40 artışla hayvan başına 1400 lira, malaklar için yüzde 180 artışla hayvan başına 2 bin 800 lira verileceğini bildiren Yumaklı, küçükbaş hayvancılık desteklerinin kuzu/oğlaklar için bir önceki yıla göre yüzde 50 artırılarak, hayvan başına 300 liraya yükseltildiğini bildirdi. Bakan Yumaklı, çoban desteğinde ise 100 baş anaç hayvan için ödenen 36.000 TL'nin, 150 baş kuzu/oğlak üzerinden yüzde 125 oranında artırılarak 81 bin lira olarak ödeneceğini dile getirdi.

Bakan Yumaklı, bütün bu yenilikleri kapsayan Hayvansal Üretim

Planlaması ile ülkemiz açısından stratejik önemi haiz olan kırmızı et, beyaz et, süt ve yumurtanın kaliteli, yeterli ve sağlıklı üretiminin devamlılığı açısından, suyu merkeze alan ve doğal kaynakların korunduğu bir sistemin hayata geçirildiğine işaret ederek şunları kaydetti.

“2025 Haziran ayı TÜİK verilerine göre ülkemizdeki büyükbaş hayvan varlığı 2023 Aralık ayından bu yana yüzde 3,65 artışla 17 milyon 189 bin başa, küçükbaş hayvan varlığı ise yüzde 11,6 artışla 58 milyon 206 bin başa yükselmiştir. Bu veriler bize hayvansal üretimde 2024 yılı başı itibarıyla başlattığımız üretim planlamasının meyvelerini almaya başladığımızı

gösteriyor. Üretim planlaması ile büyükbaş hayvanlarda verim artışı, küçükbaş hayvanlarda ise hem verim hem sayı artışını hedeflemiştik. Bu veriler doğrultusunda aynı zamanda özellikle küçükbaş hayvanlarda hem verim hem de sayı artışı vizyonumuza uygun memnuniyet verici bir ilerleme kaydedildiğini rahatça söyleyebiliriz. Bundan sonraki çalışmalarımızı da inşallah belirlediğimiz hedefler doğrultusunda, üreticilerimizin, besicilerimizin desteğiyle aynı kararlılık ve azimle sürdüreceğiz.”

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI

PROF. DR. AHMET GÜMEN

VAN KOMBİNAMIZI ZİYARET ETTİ

Tarım ve Orman Bakan Yardımcısı Prof. Dr. Ahmet Gümen, Van programı kapsamında sektör temsilcileriyle bir araya geldi. Ziyaretler kapsamında Et ve

Süt Kurumu (ESK) Van Kombina Müdürlüğü'nü de ziyaret eden Prof. Dr. Gümen, kurumun çalışmaları hakkında yerinde incelemelerde bulundu.

Et ve Süt Kurumu Genel Müdürü Mücahid Taylan, bakanlık bürokratları ve sektör temsilcileriyle birlikte tesisi gezen Bakan Yardımcısı Gümen, Kombina faaliyetleri hakkında bilgi aldı.

ESK'DAN HABERLER

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANIMIZ ERZİNCAN KOMBİNAMIZDA

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, Erzincan Tavuk Kombinamızda üretim süreçlerini inceledi ve çalışanlarla bir araya geldi.

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mehmet Fatih Kacır, Et ve Süt Kurumu Erzincan Tavuk Kombinasını ziyaret ederek tesiste incelemelerde bulundu. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet

Fatih Kacır, Erzincan programı kapsamında Et ve Süt Kurumu Erzincan Tavuk Kombina Müdürlüğünde incelemelerde bulundu. Bakan Kacır, kombina ziyareti sırasında yürütülen

çalışmalar hakkında Erzincan Tavuk Kombina Müdürü Şeref Hakan Aktürk'ten bilgi aldı.

Tavuk üretim proseslerini yerinde inceleyen Bakan Kacır'a, Erzincan Valisi Hamza Aydoğdu, Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman, Erzincan Belediye Başkanı Bekir Aksun ve Bakanlık bürokratları eşlik etti.

Ziyareti sırasında üretim faaliyetlerinden duyduğu memnuniyeti ifade eden Bakan Kacır, çalışanlara kolaylıklar diledi.

İncelemelerin ardından Bakan Kacır ve beraberindeki heyet, hatıra fotoğrafı çekti.

İÇ KONTROL VE KURUMSAL RİSK DEĞERLENDİRME EĞİTİM PROGRAMI DÜZENLENDİ

Eğitim programı ile iç kontrol sistemi konusunda kurum içi farkındalığın artırılması hedefleniyor.

Et ve Süt Kurumu Kurumsal Risk ve Performans Değerlendirme Dairesi Başkanlığı tarafından, iç kontrol sistemlerinin güçlendirilmesi ve kurumsal risk farkındalığının artırılması amacıyla "İç Kontrol ve Kurumsal Risk Değerlendirme Eğitim Programı" düzenlendi.

14 Ekim tarihinde Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğü toplantı salonunda gerçekleştirilen programa, Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdürümüz Sayın Mücahid Taylan, Genel Müdür Yardımcısı Melik Daloğlu, daire başkanları ve kurum personeli katılım sağladı.

Programın açılışında konuşan Genel Müdürümüz Mücahid Taylan, iç kontrol ve risk yönetiminin başarısının etik değerlere bağlılık, yeterlilik, mesleki dürüstlük ve doğru organizasyonel yapı ile mümkün olabileceğini belirtti.

Kurumda iç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması ve geliştirilmesi yönünde yürütülen çalışmaların önemine değinen Taylan, bu eğitimin kurum genelinde iç kontrol farkındalığını daha da geliştireceğine inandığını ifade etti. Tüm personelin bu sürece aktif katılım göstermesini dile getirerek eğitimin verimli geçmesini temenni etti.

Eğitimde, konuya ilişkin kapsamlı bir sunum gerçekleştiren Kurumsal Risk ve Performans Değerlendirme Daire Başkanı Aydın Yağız, iç kontrol süreçleri ve risk değerlendirme yaklaşımları hakkında katılımcıları bilgilendirdi.

Program sonunda uygulanan değerlendirme anketiyle katılımcıların görüşlerine yer verildi ve eğitim süreci geri bildirimlerle değerlendirildi.

ET VE SÜT KURUMU AYDIN İNCİRLİOVA SATIŞ MAĞAZASINI AÇTI

İncirliova'daki yeni satış noktamız, kaliteli ve uygun fiyatlı ürünleri vatandaşla buluşturuyor.

Et ve Süt Kurumu, Aydın'ın İncirliova ilçesinde ilk satış mağazasını hizmete açtı. Denizli Kombina Müdürlüğü bünyesinde faaliyet gösterecek olan mağaza, kurumumuzun Aydın'daki ilk ve tek satış noktası olma özelliğini taşıyor. Hürriyet Mahallesi Namık Kemal Caddesi'nde, İncirliova Belediyesi tarafından ücretsiz tahsis edilen binada hizmete giren mağazanın açılışına Aydın Valisi Yakup Canbolat, Milletvekilleri Mustafa Savaş, Ömer Özmen ve Seda Sarıbaş, Et ve Süt Kurumu Denizli Et Kombinası Müdürü Alper Durmuş, İncirliova Kaymakamı İlhan Albay, Belediye Başkanı Aytekin Kaya, İl Başkanı Mehmet Erdem, meclis üyeleri, mahalle muhtarları ve çok sayıda vatandaş katıldı.

Vatandaşlara uygun fiyatlı ve kaliteli ürünler sunmayı amaçlayan yeni mağazada kırmızı et, beyaz et ve süt ürünleri satışa sunuluyor. Tüketicilerin doğrudan Et ve Süt Kurumu güvencesiyle alışveriş yapabileceği mağaza, bölge halkı tarafından da memnuniyetle karşılandı.

Aydın Valisi Yakup Canbolat yaptığı konuşmada, Et ve Süt Kurumunun ülke genelinde hayvancılığı geliştirmek, sağlıklı kaliteli et ürünlerini halka sunmak amacı ile önemli adımlar attığına dikkat çekerek, "Et ve Süt Kurumu İncirliova Satış Mağazamız modern alt yapısı ve kaliteli hizmet

anlayışı ile günlük bin 500 kişiye hizmet verme kapasitesine sahip olup 3 ton et ve süt ürünü ile halkımıza taze ve güvenli gıda temin etmeyi hedeflemektedir.” diye konuştu.

TBMM KİT Komisyonu Başkanı ve Aydın Milletvekili Mustafa Savaş konuşmasında, projenin ilk etapta Aydın için düşünüldüğünü Başkan Kaya’nın projeyi İncirliova’ya hizmet getirmek adına en iyi şekilde sahiplenerek, gerçekleştirdiğini aktardı. Savaş ayrıca, “Aydın’da bir et kombinası açmak istiyoruz. İnşallah bu satış mağazasının sayılarını arttırmak ve Aydın’da bir et kombinası açmak için çalışmalarımıza devam edeceğiz. Bunun alt yapısı ilimizde fazlası ile var.” ifadelerini kullandı.

Başkan Kaya ise yaptığı konuşmada, “Et ve Süt Kurumu İncirliova Satış Mağazamız ilçemize ve Efeler

Diyarı Aydınımıza hayırlı olsun. Güvenli, kaliteli ve uygun fiyatlı ürün seçenekleriyle ilçemize değer katacağına inandığımız bu önemli hizmeti İncirliova’mıza kazandırmanın gurur ve mutluluğunu yaşıyoruz. İncirliova’mız her geçen gün büyüyor ve gelişiyor. Aydın’da bir ilk olan bu mağazamız da bunun önemli bir göstergesidir. Devletimizin destekleriyle ilçemize birçok hizmeti kazandırdık. Allah devletimizden razı olsun. Gelişen ve büyüyen bir İncirliova için durmaksızın çalışmaya, devletimizin de desteğiyle yeni

TBMM KİT Komisyonu Başkanımız ve Aydın Milletvekili Sayın Mustafa Savaş’a, Aydın Milletvekillerimiz Sayın Seda Sarıbaş ve Sayın Ömer Özmen’e, İl Başkanımız Sayın Mehmet Erdem’e, Et ve Süt Kurumu Genel Müdürümüz Sayın Mücahid Taylan’a, Denizli Et Kombinası Müdürümüz Sayın Alper Durmuş’a, gece gündüz demeden özveri ile mesai yapan belediyemizin fedakâr çalışanlarına ve sürece katkı sunan tüm paydaşlarımıza ayrı ayrı teşekkür ediyorum.” ifadelerine yer verdi.

hizmet kapılarını bir bir aralamaya devam edeceğiz. Bu vesile ile mağazamızın ilçemize kazandırılması sürecinde büyük emekleri olan, kısa süre önce elim bir kaza sonucu kaybettiğimiz Et ve Süt Kurumu Genel Müdürümüz merhum Mustafa Kayhan’ı saygı ve rahmetle anıyorum. Ruhu şad olsun. Yine bu değerli yatırımın ilçemize kazandırılmasında emeği geçen

Açılış töreninde konuşan Denizli Et Kombinası Müdürü Alper Durmuş, “Et ve Süt Kurumu olarak kaliteden ve uygun fiyatlardan ödün vermeden, vatandaşlarımıza en iyi hizmeti sunmayı amaçlıyoruz. İncirliova’ya böyle bir mağazanın kazandırılmasından dolayı mutluyuz. Et ve Süt Kurumu olarak hem üreticiyi hem de tüketiciyi koruyan yerli ürün politikamızla bölgemize katkı sağlayacağız. Belediye Başkanımız Sayın Aytekin Kaya’ya ve Aydın Milletvekili Sayın Mustafa Savaş’a destekleri dolayısı ile teşekkür ediyorum.” dedi.

Konuşmaların ardından yapılan dua ve kurdele kesimiyle mağaza resmen açıldı.

ET VE SÜT KURUMU İLE ÖZ GIDA İŞ SENDİKASI ARASINDA TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ İMZALANDI

19. Dönem Toplu İş Sözleşmesi, çalışanlara önemli kazanımlar sunuyor.

Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü ve bağlı kombinalar adına Türk Ağır Sanayii ve Hizmet Sektörü Kamu İşverenleri Sendikası (TÜHİS) ile Öz Gıda İş arasında görüşmeleri devam eden 1 Nisan 2025-31 Aralık 2026 yürürlük süreli 19. Dönem Toplu İş Sözleşmesi, Et ve Süt Kurumu Genel Müdür Yardımcısı Ceyhun Bozçalar ve Öz Gıda İş Sendikası Genel Başkanı Halil Çukutli tarafından imzalandı.

İmza töreninde konuşan ESK Genel Müdür Yardımcısı Ceyhun Bozçalar, çalışanların emeğine yakışır bir toplu sözleşmeye imza atmaktan mutluluk duyduklarını ifade ederek şunları söyledi:

“Çalışanlarımızın huzuru ve iş barışı için atılması gereken adımları ESK olarak bugüne kadar zamanında attık. Çalışmalarımızı aynı kararlılıkla sürdüreceğiz. Bu sözleşme

kurumumuz için önemli bir kazanım olmuştur. Başta çalışanlarımız olmak üzere tüm taraflara hayırlı olmasını diliyorum.”

Öz Gıda İş Sendikası Genel Başkanı Halil Çukutli, Et ve Süt Kurumu çalışanlarının mali ve sosyal haklarını belirleyen toplu sözleşmenin imzalanmasından duyduğu memnuniyeti dile getirdi. Çukutli, “ESK işçilerinin haklarını

güvence altına alan 19. Dönem toplu sözleşmemizi imzaladık. Et ve Süt Kurumu'ndaki binlerce çalışanımız için önemli kazanımlar içeren kapsayıcı bir sözleşme oldu. Üyelerimizin hak ve menfaatlerini koruma konusunda oldukça titiz ve özverili bir süreç yürüttük. Bu noktada TÜHİS ve ESK yetkililerinin de aynı hassasiyetle yaklaşması bizim için son derece önemlidir. Karşılıklı anlayış ve ortak memnuniyet temelinde bağtığımız bu sözleşmenin hayırlı olmasını diliyor, sürece katkı veren genel başkan yardımcılara, şube başkanlarına ve temsilcilerimize teşekkür ediyorum.” dedi.

TÜHİS Genel Sekreter Yardımcısı Şerafettin Güler de yaptığı konuşmada, “Bu toplu iş sözleşmesi hepimizin ortak kazanımıdır. Ülkemizin mevcut koşulları göz önünde bulundurulduğunda, yapılan sözleşmenin başarılı bir sözleşme olduğu ortadadır. Tüm taraflara hayırlı olsun.” ifadelerini kullandı.

Öz Gıda İş Sendikası Genel Merkez toplantı salonunda 26 Ağustos 2025 tarihinde gerçekleşen imza törenine Et ve Süt Kurumu Genel

Müdür Yardımcısı Ceyhun Bozçalar, ESK İnsan Kaynakları Dairesi Başkan V. Abdurrahman Demiray, Öz Gıda İş Sendikası Genel Başkanı Halil Çukutli, Genel Başkan Yardımcıları Tevfik Ali Hançeroğlu ve Ramazan Gülpolat, TÜHİS Genel Sekreter Yardımcısı Şerafettin Güler’in yanı sıra birimlerin temsilcileri ve iş yeri sendika temsilcileri katıldı.

UKON YÖNETİMİ, GENEL MÜDÜRÜMÜZÜ ZİYARET ETTİ

Ulusal Kırmızı Et Konseyi Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Hacıncı ve Yönetim Kurulu Üyeleri, Et ve Süt Kurumu Genel Müdürü Mücahid Taylan'ı makamında ziyaret etti.

Ziyaret kapsamında, Genel Müdürümüz Mücahid Taylan ile sektörel çalışmalar ve kırmızı et sektöründeki değerlendirmeler ile ilgili görüş alışverişinde bulunuldu.

AFYONKARAHİSAR MİLLETVEKİLİ ALİ ÖZKAYA, GENEL MÜDÜRÜMÜZÜ ZİYARET ETTİ

Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya, Et ve Süt Kurumu Genel Müdürü Mücahid Taylan'ı ziyaret etti.

Sektörel konuların ele alındığı ziyarette, ESK'nın Afyonkarahisar ve bölgesine yönelik çalışmaları hakkında değerlendirmelerde bulunuldu.

ANKARA KASAPLAR ODASI BAŞKANI FAZLI YALÇINDAĞ'DAN GENEL MÜDÜRÜMÜZE ZİYARET

Ankara Kasaplar Odası Başkanı Fazlı Yalçındağ, Et ve Süt Kurumu Genel Müdürü Mücahid Taylan'ı makamında ziyaret etti.

Sektör ile ilgili konuların ele alındığı nezaket ziyaretinde, Başkan Yalçındağ, Genel Müdürümüzü tebrik ederek çalışmalarında başarılar diledi.

ÖZ GÜVEN-SEN BAŞKANI GENEL MÜDÜRÜMÜZÜ ZİYARET ETTİ

Öz Güven-Sen Genel Başkanı Ömer Yılmaz, Genel Başkan Yardımcısı Ümit Yalçın ve Sincan İş Yeri Temsilcisi Ömer Ramazan Ulubaş, Et ve Süt Kurumu Genel Müdürü Mücahid Taylan'a hayırlı olsun ziyaretinde bulundu.

ESK Genel Müdür Yardımcısı Ceyhun Bozçalar'ın da hazır bulunduğu ziyarette, sendikal çalışmalar ve kurumsal faaliyetler hakkında istişarelerde bulunuldu.

KOMBİNALARIMIZDAN KISA KISA

GENEL MÜDÜR YARDIMCIMIZ MELİK DALOĞLU, YOZGAT VE ERZURUM KOMBİNALARIMIZDA İNCELEMELERDE BULUNDU

Et ve Süt Kurumu Yönetim Kurulu Üyesi ve Genel Müdür Yardımcısı Melik Daloğlu, Yozgat ve Erzurum Kombinalarımızda incelemelerde bulundu.

6 Ekim 2025 tarihinde Üretim Dairesi Başkanı Harun Pehlivan ile birlikte Yozgat Et ve Süt Kombinası Müdürlüğünü ziyaret eden Genel Müdür Yardımcımız, Kombina Müdürü Selahattin Yasdımın'dan tesisin işleyişi, üretim süreçleri ve yürütülen çalışmalar hakkında bilgi aldı.

Yozgat Kombina Müdürlüğü

10 Ekim 2025 tarihinde ise Üretim Dairesi Başkanı Harun Pehlivan ve Et ve Et Ürünleri Üretim Şube Müdürlüğü Başuzmanı Hazret Özdemir ile birlikte Erzurum Kombinamızda incelemelerde bulunan Genel Müdür Yardımcımız, kombina çalışmaları hakkında bilgi aldı. Kombina Müdürü İsmail Atasever'in ev sahipliğinde gerçekleşen ziyarette tesis üretim alanları, kavurma üretim teknikleri ve üretim süreçlerine yönelik istişarelerde bulunuldu.

Erzurum Kombina Müdürlüğü

ET VE SÜT KURUMU, DENİZLİ'DE SÜT ÜRETİCİLERİYLE BULUŞTU

Et ve Süt Kurumu Kurumsal Risk ve Performans Değerlendirme Daire Başkanı Aydın Yağız, süt regülasyonu çalışmaları kapsamında 12-14 Ağustos 2025 tarihleri arasında Denizli'de sektör temsilcileri ve üreticilerle bir araya geldi.

İlk olarak Et ve Süt Kurumu Denizli Kombina Müdürlüğünü ziyaret eden Yağız, Kombina Müdürü Alper Durmuş'tan yürütülen faaliyetler hakkında bilgi aldı. Ardından Denizli İl Tarım ve Orman Müdürü Mustafa Nevzat Zayim ile görüşen Yağız, ESK'nın Denizli ve hinterlandındaki çalışmalarını değerlendirdi.

Kombina Müdürü Durmuş eşliğinde işletme sahipleriyle de görüşen Yağız, sektörün mevcut durumu, süt üretiminde

kalite ve verimlilik, pazar ihtiyaçları ve geleceğe yönelik beklentiler üzerine görüş alışverişinde bulundu.

ET VE SÜT KURUMU, 10. AGRO SİVAS TARIM GIDA VE HAYVANCILIK FUARI'NDA

Et ve Süt Kurumu Sivas Kombina Müdürlüğü, 3-7 Eylül 2025 tarihleri arasında düzenlenen Agro Sivas 2025 Tarım, Hayvancılık ve Gıda Fuarı'na katıldı.

10. Agro Sivas Tarım Gıda ve Hayvancılık Fuarının açılışı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanvekili Bekir Bozdağ, TBMM Grup Başkanı Abdullah Güler, Sivas Valisi Dr. Yılmaz Şimşek, BBP Genel Başkanı Mustafa Destici, Sivas Milletvekilleri Rukiye Toy, Hakan Aksu, Ulaş Karasu, Ahmet Özyürek, Belediye Başkanı Dr. Adem Uzun, Et ve Süt Kurumu Sivas Kombina Müdürü Zekeriya

üyesi, Et ve Balık Kurumu markalı ürünlerin tanıtıldığı standı ziyaret ederek yürütülen çalışmalar hakkında Sivas Kombina Müdürü Zekeriya Güler'den bilgiler aldı.

Katılımcılardan büyük ilgi gören ESK standında, Et ve Süt Kurumu markalı ürünler ikram edildi.

ET VE SÜT KURUMU, PERAKENDE ZİRVESİ'NE KATILDI

Perakende Zirvesi, Türkiye Perakendeciler Federasyonu (TPF) tarafından İstanbul Haliç Kongre Merkezi'nde 10-11 Eylül tarihlerinde düzenlendi.

Et ve Süt Kurumunun stant açtığı zirveye, Ticaret Bakan Yardımcısı Sezai Uçarmak ve TPF Başkanı Ömer Düzgün, Et ve Süt Kurumu İstanbul Et İşletme Müdür V. Recep Kaya, üretici markalar ve perakende sektörünün temsilcileri ve çok sayıda vatandaş katıldı.

Zirve'de, perakende sektöründe dayanıklı ve sürdürülebilir lojistikte yeni yol haritası, küresel ekonomide yön arayışı ve perakendeye yansımaları gibi güncel konuları değerlendirildi.

Et ve Süt Kurumu İstanbul Et İşletme Müdürlüğü, etkinlikte stant açarak faaliyet alanlarını tanıttı. Stantta, İstanbul Et İşletme Müdür V. Recep Kaya ve kombina yetkilileri, Et ve Süt Kurumu markalı ürünleri katılımcılara ikram etti. Stant, ziyaretçilerden yoğun ilgi gördü.

Ticaret Bakan Yardımcısı Sezai Uçarmak açılış töreninde yaptığı konuşmada, özellikle son yıllarda perakende sektöründe bir değişim ve dönüşümün yaşandığını belirterek, 2024 Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) istatistiklerine göre Türkiye'de ekonomik değer üreten işletme sayısının 3,9 milyon olduğunu söyledi.

Bu yılın ikinci çeyreği itibarıyla Türkiye'nin ulaştığı gayrisafi milli hasılanın yaklaşık 1,5 trilyon dolara doğru geldiğine işaret eden Uçarmak, Türkiye'nin uluslararası gelişmeler bakımından önemli bir dönüşüm yaşadığını ifade etti.

Zirve sonunda ise PERA Ödülleri, Advantage Report 2025 sonuçlarına göre belirlenen en başarılı firmalara takdim edildi.

SİNCAN KOMBİNASINDAN VALİ VASİP ŞAHİN'E ZİYARET

Et ve Süt Kurumu Sincan Kombina Müdürü Zübeyir Korkmaz, Ankara Valisi Vasip Şahin'i makamında ziyaret etti.

Ziyarete Korkmaz, Sincan Kombinası ve hinterlandını kapsayan bölgelerde gelişen faaliyetler hakkında Vali Şahin'e bilgilendirmede bulundu.

VAN MİLLETVEKİLİ KAYHAN TÜRKMENÖĞLU, VAN KOMBİNAMIZI ZİYARET ETTİ

Van Milletvekili Kayhan Türkmenoğlu, 15 Ağustos 2025 tarihinde Et ve Süt Kurumu Van Kombina Müdürlüğünü ziyaret etti.

Üretim faaliyetlerimizi yerinde inceleyen Van Milletvekili Kayhan Türkmenoğlu ve beraberindeki heyet, Kombina Müdür Yardımcısı Ferhat Aksoy'dan çalışmaları hakkında bilgi aldı.

AKÇAABAT KAYMAKAMI YUSUF CANKATAR KOMBİNAMIZI ZİYARET ETTİ

Trabzon Akçaabat Kaymakamı Yusuf Cankatar, Et ve Süt Kurumu Trabzon Kombina Müdürlüğünü ziyaret etti.

Kombinamız tesislerinde incelemelerde bulunan Kaymakam Cankatar, Kombina Müdürü Serkan Kumaş'tan çalışmaları hakkında bilgi aldı.

SAKARYA KOMBİNASINDAN İL MÜDÜRLERİNE HAYIRLI OLSUN ZİYARETİ

Et ve Süt Kurumu Sakarya Kombina Müdürü Önder Dağdelen, Kocaeli İl Tarım ve Orman Müdürü Ali Ulvi Özerdem ile Sakarya İl Tarım ve Orman Müdürü Asım Baş'ı ziyaret ederek, yeni görevlerinde başarılar diledi.

Ziyarette, Sakarya Kombinasının hinterlandında gerçekleştirilen faaliyetler ve Kocaeli ile Sakarya il müdürlüklerinin sektörde yürüttüğü çalışmalar hakkında değerlendirmelerde bulunuldu.

İSTANBUL ET İŞLETMEMİZDEN KIZILAY'A KAN BAĞIŞI DESTEĞİ

Et ve Süt Kurumu İstanbul Et İşletme Müdürlüğünde düzenlenen kan bağışı kampanyası, kurum personelinin yoğun ilgisiyle gerçekleştirildi.

İşletme Müdür V. Recep Kaya, personelin kampanyaya gösterdiği duyarlılıktan memnuniyet duyduğunu ifade etti.

Türk Kızılay'ı tarafından kurulan stantta çalışanlar bilgilendirilerek kan bağışında bulundu.

ERZİNCAN KOMBİNASINDA BELGE YENİLEME VE GÖZETİM TETKİKİ TAMAMLANDI

Et ve Süt Kurumu Erzincan Kombina Müdürlüğünde uygulanan TS EN ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi ve TS EN ISO 22000 Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi, Belge Yenileme ve Gözetim Tetkikleri 16-19 Eylül 2025 tarihleri arasında gerçekleştirildi.

Kurumsal Risk ve Performans Değerlendirme Dairesi Başkanlığı ve yetkili firma tarafından yapılan iç tetkik sonrasında, gözetim tetkiki tamamlanarak belgelerin devamlılığına karar verildi.

MSB HEYETİ SİNCAN KOMBİNAMIZI ZİYARET ETTİ

Milli Savunma Bakanlığı Tedarik Hizmetleri Genel Müdürlüğünden Albay Serkan Yavuz, Albay Ayhan Çevik ve beraberindeki heyet, Et ve Süt Kurumu Sincan Kombina Müdürlüğünü ziyaret etti.

Sincan Kombina Müdürü Zübeyir Korkmaz'ın ev sahipliğinde gerçekleşen ziyarette, Sincan ve hinterlandını kapsayan bölgelerde yürütülen faaliyetler hakkında karşılıklı görüş alışverişi yapıldı.

MİNİK ÖĞRENCİLERDEN KOMBİNAMIZA TEKNİK GEZİ

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yürütülen "Lider Çocuk Tarım Kampı" Projesi kapsamında, ilkokul öğrencileri ve öğretmenleri, Et ve Süt Kurumu Erzincan Kombina Müdürlüğünü ziyaret etti.

Gerçekleştirilen teknik gezide, öğrenciler öğretmenleri rehberliğinde kombinanın üretim alanlarını gezdi. Erzincan Kombinası yetkililerinin ev sahipliğinde yapılan ziyarette, minik misafirler tavuk eti üretim tesislerini inceledi.

DENİZLİ KOMBİNASINDA BELGE YENİLEME VE GÖZETİM TETKİKİ TAMAMLANDI

Et ve Süt Kurumu Denizli Kombina Müdürlüğünde uygulanan TS EN ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi ve TS EN ISO 22000 Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi, Belge Yenileme ve Gözetim Tetkikleri gerçekleştirildi.

Kurumsal Risk ve Performans Değerlendirme Dairesi Başkanlığı ve yetkili firma tarafından yapılan iç tetkik sonrasında, gözetim tetkiki tamamlanarak belgelerin devamlılığına karar verildi.

SİVAS KOMBİNASINDA DEVİR TESLİM TÖRENİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Et ve Süt Kurumu Sivas Kombina Müdürlüğü görevine atanan Bülent Öztürk, görevi Zekeriya Güler'den devraldı.

15 Ekim tarihinde gerçekleştirilen devir teslim töreninde, görevini devreden Kombina Müdürü Zekeriya Güler, yapımından kuruluşundan itibaren görev aldığı Sivas Kombinasına emeği geçen tüm idareci ve Genel Müdürlerimize teşekkürlerini ileterek, yeni Kombina Müdürü Bülent Öztürk'e görevinde başarı dileklerinde bulundu.

Görevi devralan Bülent Öztürk, Et ve Süt Kurumu'nun hizmet anlayışına uygun, sorumluluğunu en iyi şekilde yerine

getirmek için azim ve kararlılıkla çalışacağını ifade etti. Öztürk, Sivas ili ve Kombina Müdürlüğü'ne katkılarından dolayı Zekeriya Güler'e teşekkür ederek, emeklerinin kurum için önemli bir değer olduğunu vurguladı.

DENİZLİ KOMBİNASINDA GÖREV DEĞİŞİMİ

Et ve Süt Kurumu Denizli Kombina Müdürlüğünde devir teslim töreni düzenlendi. Denizli Kombina Müdürlüğü görevine atanan Aydın Yaman, görevi Alper Durmuş'tan devraldı.

Törende konuşan Alper Durmuş, Denizli Kombinasında görev süresi boyunca birlikte emek verdiği tüm personele şükranlarını sunduğunu, Aydın Yaman'a da bundan sonraki süreçte görevinde başarılar dilediğini ifade etti.

16 Ekim'de görevi devralan Aydın Yaman ise, "Denizli Kombinasında üstlendiğim sorumluluğu en iyi şekilde yerine getirmek için azimle çalışacağım. Kuruma değerli katkılar sunan Alper Durmuş'a teşekkür ederim." dedi.

TRABZON KOMBİNASINDA GÖREV DEĞİŞİM TÖRENİ

Et ve Süt Kurumu Trabzon Kombina Müdürlüğünde görev değişimi töreni düzenlendi. Hüseyin Altun, görevini Serkan Kumaş'tan devralarak göreve başladı.

Törende konuşma yapan Serkan Kumaş, kombinanın kuruluşundan bugüne görev süresi boyunca birlikte çalıştığı tüm personele teşekkürlerini ileterek, "Bugüne kadar bu kurumda büyük bir aile olarak çalıştık ve her birinizin emekleriyle önemli işler başardık. Sayın Hüseyin Altun'a, bu görevde başarılar diliyorum." ifadelerini kullandı.

Kombina Müdürü Hüseyin Altun ise 20 Ekim'de görevi devraldıktan sonra, "Trabzon Kombinası'nı ileriye taşımak ve kurumumuza yeni başarılar

kazandırmak için çalışacağım. Sayın Müdürümüz Serkan Kumaş'a, bu süreçteki katkıları için teşekkür ediyorum." dedi.

ADANA KOMBİNA MÜDÜRLÜĞÜNDE GÖREV DEVİR TESLİMİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Et ve Süt Kurumu Adana Kombina Müdürlüğünde görev teslimi gerçekleştirildi. Abdulcelil Göçmez, düzenlenen devir teslim töreniyle görevi Osman Turut'tan devraldı.

Törende konuşan Osman Turut, "Görev sürem boyunca beraber çalıştığımız tüm mesai arkadaşlarıma teşekkür ediyorum. Sayın Abdulcelil Göçmez'e de yeni görevinde üstün başarılar diliyorum." dedi.

21 Ekim itibarıyla göreve başlayan Kombina Müdürü Abdulcelil Göçmez ise, "Adana Kombina Müdürlüğündeki görevi devralmaktan büyük bir onur duyuyorum. Kuruma katkıları nedeniyle Sayın Osman Turut'a teşekkür ediyorum." ifadelerini kullandı.

SİVAS KOMBİNASINDAN VALİ DR. YILMAZ ŞİMŞEK'E ZİYARET

Et ve Süt Kurumu Sivas Kombina Müdürü Bülent Öztürk, Sivas Valisi Dr. Yılmaz Şimşek'i makamında ziyaret etti.

Ziyaret sırasında Öztürk, Sivas Kombina Müdürlüğünün faaliyetleri ve hinterlandını kapsayan bölgelerde yürütülen çalışmalar hakkında Vali Şimşek'e bilgi verdi.

Vali Şimşek, ziyaretten duyduğu memnuniyeti dile getirerek, Et ve Süt Kurumunun Sivas'taki faaliyetlerinin önemine vurgu yaptı.

TRABZON KOMBİNASINDAN VALİ AZİZ YILDIRIM'A ZİYARET

Et ve Süt Kurumu Trabzon Kombina Müdürü Hüseyin Altun, Trabzon Valisi Aziz Yıldırım'ı makamında ziyaret etti.

Ziyarete Altun, Trabzon Kombinası ve hinterlandını kapsayan bölgelerde yürütülen çalışmalar hakkında Vali Yıldırım'a bilgilendirmede bulundu.

İZMİR TİCARET BORSASINDAN DENİZLİ KOMBİNAMIZA ZİYARET

İzmir Ticaret Borsası Meclis Başkanı Ömer Gökhan Tuncer, Et ve Süt Kurumu Denizli Kombina Müdürü Aydın Yaman'a hayırlı olsun ziyaretinde bulundu.

Başkan Tuncer ziyarette, Kombina Müdürü Aydın Yaman'ı tebrik ederek yeni görevinde başarılar diledi.

73
yaşında!
1952'den bugüne

Çiftlikten Sofraya Güvenle...

COĞRAFI İŞARETLİ ET VE SÜT ÜRÜNLERİ

Erzincan

Erzincan Doğu Anadolu Bölgesi'nin kuzeybatı bölümünde Yukarı Fırat Havzası'nda yer almaktadır.

Çayırılı, İliç, Kemah, Kemaliye, Otlukbeli, Refahiye, Tercan ve Üzümlü ilçelerinden oluşmaktadır. 11.619 km² yüz ölçümüne ve 222.918 nüfusa sahiptir.

Erzincan ili genellikle dağlar ve platolarla kaplıdır. Dağ sıraları arasındaki çukurlarda yer alan ovalar ve düzlükler boğazlarla birbirine bağlanmış durumdadır. Ovalar ile dağ sıraları arasına akarsularca yarılmış, dalgalı platolar yerleşmiştir.

Erzincan'ın ve Tercan çevresinin genel bitki örtüsü stepdir. Yüksek dağların

üzerinde çalılıklara ve meşeliklere rastlanır. Erzincan'ın batısında yer alan ve özellikle Refahiye'den başlayıp Kemah, Kemaliye çevresine kadar çam korulukları, meşelikler ve çalılıklara geniş ölçüde rastlanmaktadır. İlin en büyük akarsuyu Karasu Irmağı'dır. İl Merkezinin deniz seviyesinden yüksekliği 1.151 metre olup arazi yapısı dağlık ve engebeldir.

Erzincan karasal iklim özelliğine sahiptir. Erzincan çevre illere göre daha uzun ve sıcak yaz mevsimi yaşamaktadır.

Bugün olduğu gibi Cumhuriyet'ten önceki dönemde de Erzincan'ın ekonomisi tarım ve hayvancılığa dayanmaktadır. Hayvancılık önemli geçim kaynaklarından

birdir. Koyun ve sığır yetiştiriciliği önemli bir yer tutmaktadır.

İl doğal otlaklar bakımından oldukça zengindir. Munzur Dağı üzerinde bulunan geniş otlaklar, Melan Yaylaları, Kemaliye ilçesindeki Sarıççek Yaylaları ve Refahiye ilçesindeki Çimen Yaylaları bitki örtüsü bakımından oldukça zengin olduklarından özellikle küçükbaş hayvancılık için uygun alanları oluştururlar.

Erzincan'da süt koyunculuğu önemli bir yer tutmaktadır. Süt üretimine dayalı olarak Erzincan Tulum Peyniri, ülke çapında haklı bir üne kavuşmuştur.

Erzincan Tulum Peyniri, 09.12.2000 tarih ve 24255 sayılı Resmi Gazete'de ilan edilerek Coğrafi İşareti Ürünler alanında tescil edilmiştir.

ERZİNCAN TULUM PEYNİRİ

Tescil No	: 30
Tescil Tarihi	: 21.08.2000
Başvuru No	: C 2000/004
Yayın Tarihi	: 09.12.2000
Coğrafi İşaretin Türü	: Menşe
Başvuru Sahibi	: Erzincan Sanayi ve Ticaret Odası
Coğrafi İşaretin Adı	: Erzincan Tulum Peyniri

Erzincan'ın yüksek rakımlı, 90-100 çeşit bitki zenginliğine sahip, yaylalarından beslenen, karaman koyunundan yılın beşinci ve dokuzuncu ayları arasında alınan sütten özel işlemlerle yapılan peynire Erzincan Tulum Peyniri denir. Ürünün bileşimi; süt, şirden, tuz, su, kurumadde, yağ, yağsız kırı madde, bütün kül, tuz, N'li maddeler, suda eriyen N, fosfor, molfram (asitle pıhtılaştıran), tanen (asitle pıhtılaştıran) NH₂ hâlinde N, Amid hâlinde N, Asitlik pH'dır. Erzincan Tulum Peyniri, diğer peynirlere göre daha parlak görünümlü, daha güzel kokulu, tam yağlı ve daha lezzetlidir. Peynirin tuzlanması ve yaylaların temiz havasında bekletilmesi hijyenik olmasını ve olabilecek mikroplardan arınmasını temin etmektedir.

Erzincan Tulum Peynirinin Ayırt Edici Özellikleri

Erzincan Tulum Peynirinin özelliği; süt, maya, tuz ve üretildiği yaylaların havasından gelmektedir. Üretim yapılan yaylalar ise Munzur (Kemaliye'den başlayıp Pülümür'de biten yüksek rakımlı, 20 civarında yayla), Çimen (Erzincan Refahiye arasında bulunan yaylalar), Çayırılı, Tercan ve Kemah Oluk Yaylaları'dır.

Erzincan Tulum Peynirinin Üretim Tekniği

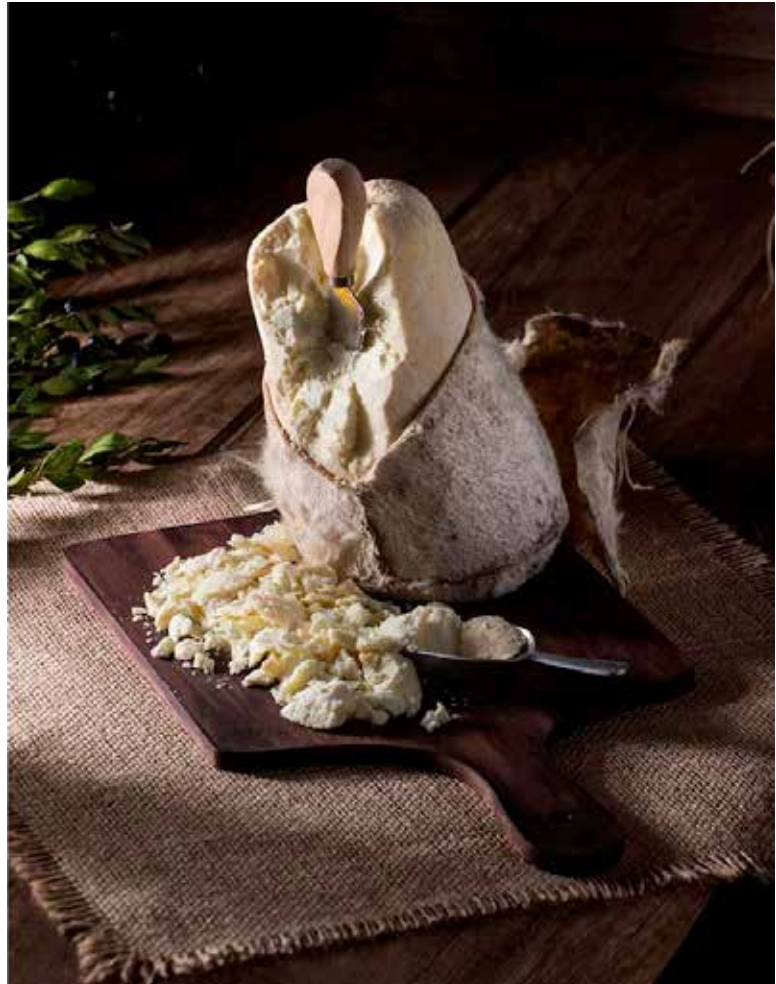
Beyaz karaman koyunundan yılın beş ile dokuzuncu aylarında alınan süt, bir-iki defa süzülür. Süzülen sütler kazanın içerisinde bir-iki saat dinlendirilir. Hazır olan sütler ŞİRDEN denilen elde yapılan maya (Şirden: Süt kuzusunun midesine denmektedir. Peynir suyu, şeker, tuz ve

bunun içerisine 'şirden' atılarak bir çeşit maya yapılmaktadır.) ile mayalanır. Mayalanan süt yaklaşık bir saat sonra ince, ufak, iki kilogramlık süzöklere alınıp peynir hâline getirilir. Üzerinden bir gece geçtikten sonra kuşluk vakti şeker torbaları büyüklüğünde torbalara konularak suyunu tamamen çekmesi için bir hafta-on gün, üzerine bez örtülerek hava ve toz alması sağlanarak bekletilir.

Sonra bakır ve krom teknelerde ufalanır. %2-2,5 oranında daha çok Kemah tuzu (Doğal olarak çıkan tuzlu suyun özel olarak yapılmış göletlerde toplanarak; güneş altında buharlaşmasıyla tamamen

katkısız, doğal yollarla elde edilen bir tuzdur. Diğer normal tuzlardan farkı, peynirin erimemesini, dağılmamasını ve suyunu dışa vermesini sağlar.) ile tuzlanır. Tekrar yeni torbalara sıkı bir şekilde basılır ve torbaların ağzı dikilir. Düzgünce üçerli üst üste gelecek şekilde dizilir. On günlük beklemeden sonra tamamen suyu süzülen peynir bidonlara basılmak üzere soğuk hava depolarına konur. 5, 7, 10, 25, 40 kilogramlık bidonlara veya 20, 60 kilogramlık derilere makinelerle veya elle basılır. Elle basılan peynir Erzincan'da daha fazla tercih edilir. İki sene dayanır ve acıma riski yoktur. Soğuk havada üç ay bekletilen peynir, pazara sunulur.

* KAYNAK: Coğrafi İşareti Er ve Süt Ürünleri, ESK Yayınları

GIDA VE BESLENME

Doç. Dr. Ayşe GÜNEŞ BAYIR

Editör

Kastamonu Üniversitesi

Veteriner Fakültesi

Gıda Hijyeni ve Teknolojisi Bölüm Başkanı

Sultan YILDIRIM TUTAR

Afet Yönetimi Uzmanı

AFET DÖNEMLERİNDE TOPLU BESLENMENİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ

Afetler, ani ortaya çıkışları ve öngörülemez nitelikleriyle toplumların sosyal, ekonomik, fiziksel ve psikolojik yapısını derinden etkileyen olağanüstü durumlardır. Deprem, sel, yangın veya salgın gibi olaylar, bireylerin temel gereksinimlerini karşılamasını zorlaştırmakta; yaşam kalitesinin düşmesine ve kriz ortamlarının oluşmasına neden olmaktadır. Bu nedenle, afet yönetimi süreçlerinde barınma, sağlık, güvenlik ve beslenme gibi yaşamsal hizmetlerin kesintisiz biçimde sağlanması, yalnızca bireylerin hayatta kalması açısından değil, aynı zamanda toplumun yeniden toparlanma sürecinin hızlandırılması bakımından da kritik bir rol üstlenmektedir.

Afet yönetimi, yalnızca afetin meydana geldiği anda gerçekleştirilen müdahalelerle sınırlı olmayıp; afet öncesi hazırlık, afet sırasındaki koordinasyon ve afet sonrası iyileştirme aşamalarını içeren bütüncül bir yaklaşımı gerektirir. Bu bağlamda, yasal ve kurumsal düzenlemelerin hayata geçirilmesi kadar toplum ve yerel yönetim düzeyinde farkındalık oluşturulması da sürdürülebilir afet yönetiminin temel unsurlarından biri olarak değerlendirilmektedir.

Beslenme, yaşamın devamlılığı ve sağlığın korunması için vazgeçilmez bir gereksinimdir. 21. yüzyılın en büyük zorluklarından biri, 2050 yılına kadar dünya nüfusunun yaklaşık dokuz ila on milyar kişiye

ulaşması ve bu büyük nüfusu sürdürülebilir bir şekilde beslerken çevresel etkileri azaltmaktır. Bu, besin güvenliği, iklim değişikliği, biyolojik çeşitlilik kaybı ve doğal kaynakların sürdürülebilirliği gibi geniş bir yelpazede karmaşık sorunları içerir. Afet olaylarından en çok etkilenen alanlardan biri de sürdürülebilir beslenmedir.

Afet dönemlerinde gıda tedarik zincirinde meydana gelen bozulmalar, yetersiz, dengesiz ve sağlıksız beslenmeye; bağışıklık sisteminin zayıflamasına ve bulaşıcı hastalıkların yayılmasına zemin hazırlayabilmektedir. Bu durum yalnızca afetzedelerin değil, aynı zamanda arama, kurtarma ve müdahale faaliyetlerinde görev

alan personelin de fiziksel ve psikolojik dayanıklılığını olumsuz etkilemektedir. Dolayısıyla, afet koşullarında toplu beslenme hizmetlerinin güvenilir, hijyenik ve düzenli biçimde yürütülmesi, bireylerin sağlığını korumanın ötesinde toplumsal iyileşmeye de doğrudan katkı sağlamaktadır. Afet durumlarında beslenme ihtiyacının karşılanması hayati öneme sahiptir. Özellikle çocuklar, gebe ve emziren kadınlar, yaşlılar ve kronik hastalığı olan bireyler gibi hassas grupların besin gereksinimleri öncelikli olarak ele alınmalıdır. Afet sonrası dönemde, enerji, protein, vitamin ve mineral açısından zengin gıdaların sağlanması, bireylerin iyileşme süreçlerini desteklemek ve sağlıklı yaşamlarını sürdürebilmeleri için kritik bir faktördür.

Toplu beslenme sistemleri, belirli bir grup insana aynı anda güvenli, besleyici ve yeterli gıda sağlamayı amaçlar. Okullar, hastaneler, askeri birlikler, yaşlı bakım merkezleri ve afet yönetimi gibi kurumlar, toplu beslenme hizmetlerinin temel uygulama alanlarını oluşturmaktadır. Toplu beslenme hizmetlerinin sürdürülebilirliği yalnızca fiziki altyapı unsurlarına bağlı değildir. Bu süreçte görev alan personelin bilgi düzeyi, kriz yönetimi becerileri ve afet bilinci de hizmetin başarısında belirleyici unsurlardır. Afet farkındalığı yüksek çalışanlar, bireysel ve ekip düzeyinde daha etkin kararlar alabilmekte; bu da hizmetlerin sürekliliğini ve verimliliğini artırmaktadır. Bu nedenle, toplu beslenme hizmeti çalışanlarının afet bilinci, afet

yönetiminde insan kaynağını öne çıkaran stratejik bir unsur olarak değerlendirilmelidir.

Sonuç olarak, afet dönemlerinde toplu beslenme hizmetlerinin planlı ve sürdürülebilir biçimde organize edilmesi, yalnızca kriz koşullarının yönetilmesine katkı sağlamakla kalmamakta; aynı zamanda afet öncesi hazırlık süreçlerinin güçlendirilmesine de önemli ölçüde destek sunmaktadır. Bu yaklaşım, toplu beslenme sistemlerinin daha dirençli bir yapıya kavuşmasına ve toplumun afet sonrası yeniden yapılanma sürecinin hızlanmasına olanak tanımaktadır.

Kaynakça
Marşap, G. (2023). Afet Yönetimi ve Kentlerde Afetler
Apendim Gelişimin Gelecek Okulu Operasyonel Yönetim
Analizleri.
JENAS Journal of Environmental and Natural Studies,
5(2), 237-251.
Kılıç, H. (2023). Afetlerde Kriz Yönetimi ve Sosyal Hizmet
Organizasyonu Sorunu (Gıda ve Sağlık). 1-17.
Çam, B., Bayraktar, H. M., & Çetinkaya, A. (2027). Genişletilmiş
Sorumluluk Kapsamı (Çözümler): Güncel Sürdürülebilir
Beslenme Uygulamaları Genel Bakış. Gıda, 46(5), 1138-
1152. <https://doi.org/10.1523/JGDS.001080.2024>
Günalan, E., Yıldız, T., Tuncel, R., Yemişin, A., Yıldırım
Çavak, B., & Parmaksız, A. (2024). Assessment of Nutritional
Composition of Turkish Red Crescent Menus After the M7.8
and M7.6 Earthquakes in Kahramanmaraş, Türkiye. Disaster
Medicine and Public Health Preparedness, 18, e20. <https://doi.org/10.1017/dmp.2024.14>
Kalyoncu Altınay, Z. B., Kart, S. C., Beckerman-Hsu, J.,
Soyunur, S., Kalyoncu, M. F., & Kaplanoglu, A. (2024).
Evaluation of the Emergency Nutrition Response in Malatya
after Türkiye-Syria Earthquake. The British Journal of
Nutrition, 131(7), 1244-125.

PERSONELDEN

Süleyman DÜNDAR
Uzman Veteriner Hekim

VERİYE DAYALI YÖNETİM

KURUMSAL RİSK VE PERFORMANS DEĞERLENDİRME

Günümüz rekabetçi ve değişken iş dünyasında kurumların sürdürülebilirliğini sağlamaları, sadece performanslarını izlemekle değil, aynı zamanda karşı karşıya oldukları riskleri etkin biçimde yönetmeleriyle mümkündür. Kurumsal risk yönetimi ve performans değerlendirme süreçleri, kurumsal yönetim ilkeleri doğrultusunda stratejik planlamanın ve karar alma mekanizmalarının temel bileşenleridir. Bu çalışma, kurumsal risk ve performans değerlendirme kavramlarını teorik temelleriyle ele alarak bunların birbiriyle olan etkileşimini ve kurumsal başarıya katkısını analiz etmeyi amaçlamaktadır.

Kurumsal Risk Değerlendirme

Kurumsal risk değerlendirmesi, bir organizasyonun hedeflerine ulaşmasını tehdit eden içsel ve dışsal faktörlerin sistematik olarak tanımlanması, analiz edilmesi ve kontrol altına alınması sürecidir (ISO 31000, 2018). Risk yönetimi yalnızca finansal tehditleri değil, operasyonel, stratejik, yasal ve itibari riskleri de kapsamaktadır.

Risk Türleri

- **Stratejik Riskler:** Rekabet, pazar değişimleri, yanlış kararlar.
- **Operasyonel Riskler:** Süreç aksaklıkları, insan hataları, teknolojik yetersizlikler.
- **Finansal Riskler:** Döviz kuru dalgalanmaları, maliyet artışları.
- **Yasal ve Uyum Riskleri:** Mevzuat ihlalleri, etik dışı uygulamalar.

Risk Yönetim Süreci

Risk yönetimi genellikle şu adımları içerir: Riskin tanımlanması, analiz edilmesi, değerlendirilmesi, kontrol altına alınması ve izlenmesi (COSO, 2017). Bu süreç, stratejik karar alma süreçlerini doğrudan etkiler ve kurumsal dayanıklılığı artırır.

Kurumsal Performans Değerlendirmesi

Kurumsal performans değerlendirmesi, bir kuruluşun belirlenen hedeflerine ulaşım ulaşımadığını ölçen sistematik bir analiz sürecidir. Performans yönetimi, sadece çıktıların ölçülmesini değil, aynı zamanda bu çıktılara ulaşmayı sağlayan süreçlerin değerlendirilmesini de kapsar (Kaplan ve Norton, 1996).

Performans Göstergeleri

- KPI (Anahtar Performans Göstergeleri)
- Balanced Scorecard (Dengeli Karne Yaklaşımı)
- Verimlilik ve Etkinlik Ölçütleri
- Müşteri Memnuniyeti, İç Süreç Kalitesi

Performansın Kurumsal Strateji ile İlişkisi

Performans değerlendirme, kurumsal stratejiyle uyumlu olmalıdır. Bu uyum, kurumun vizyon ve misyonuna ulaşmasını kolaylaştırır. Etkin bir performans yönetimi, aynı zamanda çalışan motivasyonunu, paydaş güvenini ve kaynak kullanımını da optimize eder.

Risk ve Performans Değerlendirmesinin Entegrasyonu

Kurumsal risk ve performans değerlendirme süreçleri birbirini tamamlayan yapılar olup birlikte yürütüldüğünde kurumsal başarıyı önemli ölçüde artırır. Performans hedefleri belirlenirken olası risklerin göz önünde bulundurulması, daha gerçekçi ve ulaşılabilir stratejilerin oluşturulmasını sağlar (Frigo ve Anderson, 2011). Aynı şekilde, performans izleme sistemleri, risk sinyallerinin erken fark edilmesini de mümkün kılar.

Sonuç

Kurumsal risk ve performans değerlendirme, modern organizasyonların stratejik yönetiminde vazgeçilmez iki temel süreçtir. Bu iki alanın bütünleşik şekilde yönetilmesi, sadece güncel performansın değil, aynı zamanda uzun vadeli başarının ve sürdürülebilirliğin de teminatıdır. Kurumların dinamik çevresel koşullara uyum sağlayabilmesi ve rekabet avantajı elde edebilmesi, bu değerlendirme sistemlerinin kalitesiyle doğru orantılıdır.

ENDÜSTRİ VE YAŞAM

Timur YALIN

*Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı
İnşaat Proje ve Bakım Onarım Müdürü*

GIDA SEKTÖRÜNDE EKİPMAN SINIFLANDIRMA SİSTEMİ

Elektronik aksamaların temizliği esnasında zarar görmemesi için ya etrafına su geçirmez bir koruyucu plaka yapılarak saklanmalı ya da bu ortamlar için özel olarak üretilmiş

valf adaları kullanılmalıdır. Elektronik olarak dışarıdan gelecek etkilere olan dayanımı, uluslararası bir standart olan IP sınıflandırma sistemi belirler. IP sınıflandırma sistemi elektrikli

ekipmanların dış gövdeleri tarafından sağlanan koruma derecesini tanımlar. Avrupa Elektroteknik Standardizasyon Komitesi (CENELEC) tarafından geliştirilen IP Standardı, elektrikle çalışan bir ürünün dış gövdesinin sağladığı koruma seviyesini rakamsal olarak sınıflandırır (TS 3033 EN 60529). Verilen değişik rakamsal kodlarla ürünün koruma seviyesi kolay ve hızlı bir şekilde belirlenebilir.

Örnek olarak IP 54 koruma seviyesinde bir ürün için;

- **5 rakamı; katı cisimlere karşı koruma seviyesini,**
- **4 rakamı ise sıvılara karşı koruma seviyesini ifade etmektedir.**

1. Rakam: Yabancı Katı Cisimlere Ve Tehlikeli Bölümlere Erişmeye Karşı Koruma

- 0 (X): Korumasız.
- 1: Çapı ≥ 50 mm olan katı cisimlere karşı koruma ve tehlikeli bölümlere elin dışıyla erişmeye karşı korumalı (Küre çapı 50 mm olan erişme sondası, tehlikeli bölümlerden yeterli aralıkla ayrılmış olmalıdır).
- 2: Çapı $\geq 12,5$ mm olan katı cisimlere karşı koruma ve tehlikeli bölümlere bir parmak ile erişmeye karşı korumalı (Çapı 12 mm, uzunluğu 80 mm olan eklemli bir deney parmağı tehlikeli bölümlerden yeterli aralıkla ayrılmış olmalıdır).
- 3: Çapı $\geq 2,5$ mm olan katı cisimlere karşı koruma ve tehlikeli bölümlere bir parmak ile erişmeye karşı korumalı. (Çapı 2,5 mm olan bir deney sondası girmemelidir).
- 4: Çapı ≥ 1 mm olan katı cisimlere karşı koruma ve Tehlikeli bölümlere bir tel ile erişmeye karşı korumalı (Çapı 1,0 mm olan bir deney sondası girmemelidir).
- 5: Toza karşı korumalı ve tehlikeli bölümlere bir tel ile erişmeye karşı korumalı. (Cihazın uygun şekilde çalışmasına engel olacak veya güvenliğini bozacak miktarda toz girmemelidir; çapı 1,0 mm olan bir deney sondası girmemelidir).
- 6: Toz geçirmez ve tehlikeli bölümlere bir tel ile erişmeye karşı korumalı. (Çapı 1,0 mm olan bir deney sondası girmemelidir).

2. Rakam: Mahfazanın Suya Karşı Koruma Derecesi

- 0 (X): Korumasız.
- 1: Düşey olarak düşen su damlalarına karşı korumalı.
- 2: Mahfaza 15° ye kadar eğik iken düşen olarak akan su damlalarına karşı korumalı.
- 3: Su püskürtmesine karşı korumalı (Düşey doğrultunun her iki tarafında 60° lik açı içindeki su püskürtmelerinin hiçbir zararlı etkisi olmamalıdır).
- 4: Su sıçramasına karşı korumalı (Mahfazaya herhangi bir doğrultudan sıçrayan suyun zararlı etkisi olmamalıdır).
- 5: Su fışkırtmasına karşı korumalı (Mahfazaya herhangi bir doğrultudan fışkıran suyun zararlı etkisi olmamalıdır).
- 6: Güçlü su fışkırtmasına karşı korumalı (Mahfazaya karşı herhangi bir doğrultudan fışkıran suyun zararlı etkisi olmamalıdır).
- 7: Suya geçici daldırma etkilerine karşı korumalı.
- 8: Suya sürekli daldırma etkilerine karşı korumalı.

İLAVE HARF: TEHLİKELİ BÖLÜMLERE ERİŞMEYE KARŞI KORUMA DERECESİ

- A: Tehlikeli bölümlere elin dışıyla erişmeye karşı korumalı (Küre çapı 50 mm olan erişme sondası, tehlikeli bölümlerden yeterli aralıkla ayrılmış olmalıdır).
- B: Tehlikeli bölümlere bir parmak ile erişmeye karşı korumalı (Çapı 12 mm, uzunluğu 80 mm olan eklemli bir deney parmağı, tehlikeli bölümlerden yeterli aralıkla ayrılmış olmalıdır).
- C: Tehlikeli bölümlere bir alet ile erişmeye karşı korumalı (Çapı 2,5 mm uzunluğu 100 mm olan bir deney sondası, tehlikeli bölümlerden yeterli aralıkla ayrılmış olmalıdır).
- D: Tehlikeli bölümlere bir tel ile erişmeye karşı korumalı (Çapı 1,0 mm, uzunluğu 100 mm olan bir deney sondası, tehlikeli bölümlerden yeterli aralıkla ayrılmış olmalıdır).

Örnek: Üzerinde “IP23C” gösterilişi bulunan bir mahfaza;

(2) ile kişilerin parmaklarını tehlikeli bölümlere erişmeye karşı korur. Aynı zamanda, çapı 2.5 mm ve daha büyük olan yabancı katı cisimlerin girişine karşı mahfaza içindeki donanımı korur.

(3) ile mahfazaya karşı püskürtülen sudan kaynaklanan zararlı etkilere karşı mahfaza içindeki donanımı korur.

(C) ile çapı 2.5 mm ve daha büyük olan ve uzunluğu 100 mm’yi aşmayan aletleri kullanan kişileri tehlikeli bölümlere erişmeye karşı korur.

Bu sınıflara ek olarak Alman DIN'in belirlediği bir sınıf olan IP69K yüksek dayanım sınıfı mevcuttur. DIN 40050-9, IEC 60529 sınıflandırma sisteminde bulunan bu sınıf özellikle, sıkça basınçlı su ile yıkanmak zorunda olan yol araçları için oluşturulmuştur. Ancak yol araçlarından sonra en çok kullanıldığı sektör, gıda sektörüdür. IP69K koruma sınıfındaki bir ürün, dakikada 5 devir dönen bir döner-tabla üzerinde, 5-10 cm uzaktan tutulan bir nozul ile 80°C'de dakikada 14-16 lt/dk akan ve basıncı 80-100 bar arasında değişen su jeti akışına maruz bırakılır. Bu esnada su jetinin nozulu, her biri 30'ar saniye olmak üzere 0°, 30°, 60°, 90°'lik açılarla cisme tutulur. İşte bu testi geçebilen ürünlerin IP69K koruma sınıfında olduğundan bahsedebiliriz.

IP69K koruma sınıfı için belirlenmiş kriterler, aslında tam da gıda makinelerinde gıdaya temas eden bölgelerde kullanılacak koruma sınıfını işaret etmektedir. Bu sınıfa ait bir kontrol ünitesi kullanılıyorsa, ortamda hijyen sağlamak için kullanılacak basınçlı su ve kimyasallar, kontrol grubumuzu oluşturan valf adasına zarar veremeyecektir. Koruma sınıfının dışında, diğer bütün ekipmanları seçerken dikkat ettiğimiz hijyenik tasarım konusu, kontrol grubu için de oldukça önemlidir. Valf adasının kullanılacağı bölgeye göre bu kıstas önem kazanmaktadır.

Eğer hassas bir kontrol gerekliliğinden dolayı valf adası aktivatörlerin yakınına, yani gıda temas bölgesine konduysa, bu bölgede kullanılacak valf adasının bahsettiğimiz kıstaslara uygun seçilmiş olması gerekir. Ancak genellikle valf adaları, gıda temas bölgelerinin dışına taşınarak daha ekonomik çözümler tercih edilir.

Gıda temas bölgesinin dışında bir bölgede çalışacak valf adaları da yine ortamdaki nemden ve potansiyel su sıçrama ihtimalinden kaçınmak için paslanmaz çelik saclardan yapılmış muhafazaların içinde saklanır ve doğrudan dış ortamla temasları önlenir.

SEKTÖREL

Halil YILDIZ
İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanı

YAPAY ZEKÂNIN KURUMSAL VE KİŞİSEL YAŞAMDA YERİ

Geçmişteki tüm insan icatları insanlığı desteklemişti çünkü tüm bu yeni icatlar ne kadar etkili olursa olsun, nasıl kullanacağımızın kararı daima bizim elimizdeydi. Kılıçlar ve bombalar kimi öldüreceğine kendileri karar veremezler. Onlar, bilgileri analiz edemeyecek ve bağımsız kararlar alamayacak kadar zekâdan yoksun aletlerdi. Buna karşılık yapay zekâ bilgiyi kendi kendine işleyebilir, dolayısıyla insanların yerine karar alabilir. Ancak yine de her şeyi yapan bir genel zekâdan henüz uzaktayız. Konunun uzmanları, gelişmişlik düzeyine göre yapay zekâyı dar, genel ve süper olmak üzere üç sınıfa ayırmayı

uygun görmektedirler. Sadece belli bir alanda uzmanlaşan yapay zekâ uygulamaları, her ne kadar uzman oldukları alanda insandan çok daha iyi olsalar da geliştirildikleri alan dışına çıkamaz ve genele yayılamazlar.

Yapay zekâ konusunda önceki yazılarımızda yapay zekânın tarihçesi, geleceği, teknik özellikleri ve felsefesi gibi daha çok teorik boyutta ele alındı. Bu defa, “asgari düzeyde teknik terim kullanılmaya” özen gösterilmek suretiyle yapay zekânın günlük hayatta veya iş yaşamında kullanımları hakkında bilgilendirme yapılması amaçlanmaktadır.

ChatGPT, Gemini, DeepSeek ya da Siri, Alexa, Google Asistan, Dall-E ve daha fazlası

1989 yılında World Wide Web'in geliştirilmesinden sonra, 1990'lı yıllardan itibaren kullanıcıların internetten bilgi aramalarının arama motorları üzerinden yapmaları yaygınlaşarak günümüze kadar ulaştı. Google, Yandex, Microsoft Bing, Yahoo gibi arama

motoru örnekleri arasında en ünlüsü kuşkusuz %90'ın üzerinde pazar payı ile Google'dur. Bugüne kadar internet denilince akla ilk gelen Google arama motoru iken yapay zekânın gündemimize girişi ile birlikte özellikle Türkiye'de, yapay zekâ denilince neredeyse sadece ChatGPT'den söz edilmeye başlandığını görüyoruz.

Başlıkta sayılan uygulamaları kendi aralarındaki farklar ve benzerlikler açısından gruplandırmak istersek; doğal dil işleme ve/veya büyük dil modelini kullanan ChatGPT, Gemini, DeepSeek gibi uygulamaları ilk grupta, Siri, Alexa, Google Asistan gibi uygulamaları ikinci grupta saymak mümkündür. Metinsel tanımlardan görüntü oluşturan bir yapay zekâ ürünü olan Dall-E ise iki gruptan daha farklı bir konumda değerlendirilebilir.

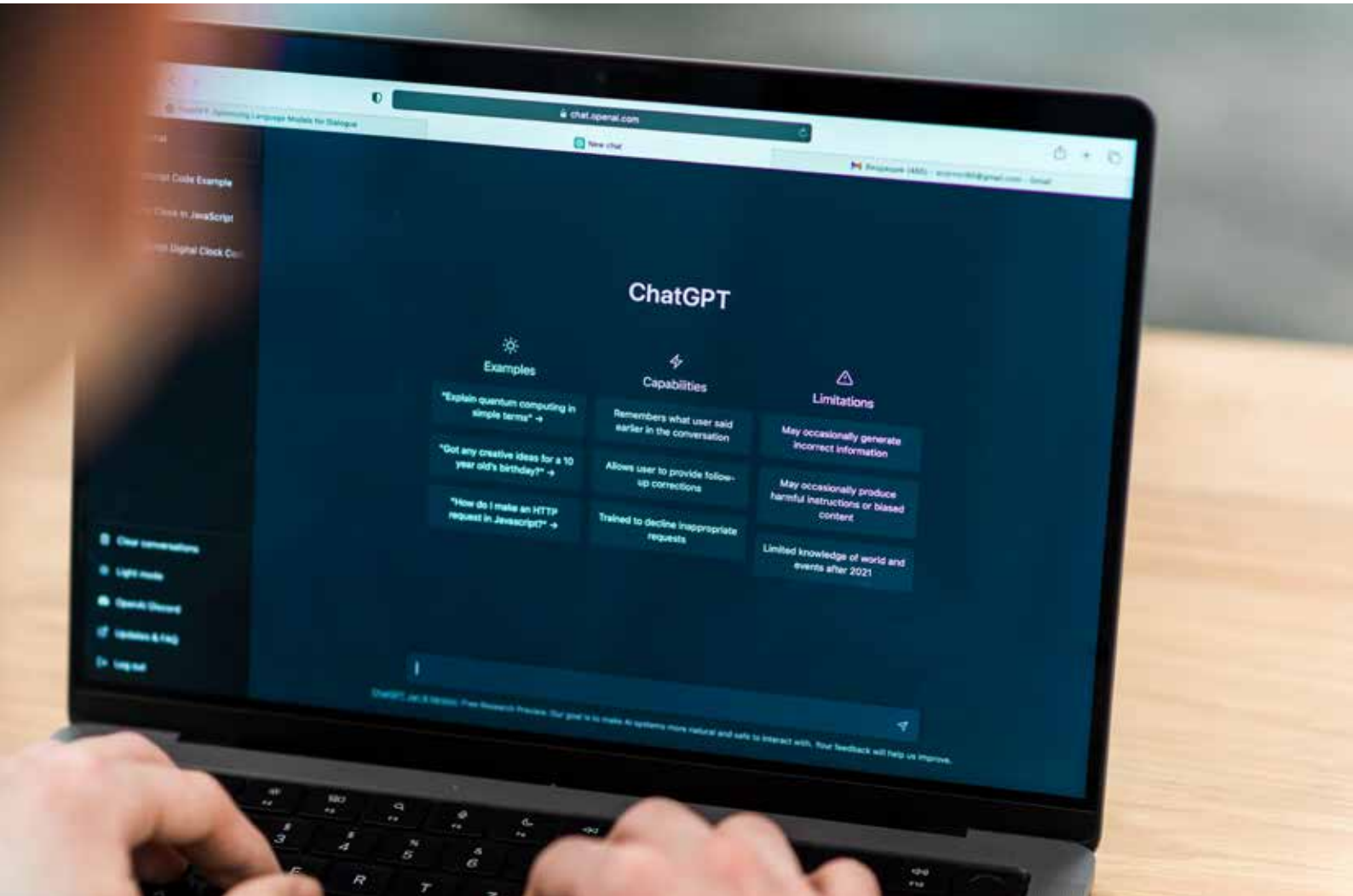
ChatGPT, Gemini, DeepSeek benzeri sistemlerin metin hâlinde aldığı komutları yine metin şeklinde yeni veriler sunarak yanıt veren bir büyük dil modelidir. Soru– yanıt kısmında arama motorundan farkı, konuyu bağlamına sadık kalarak ilerlemesidir. Yani daha önce aldığı komut veya soru

ile verdiği yanıtlar üzerinden sohbeti ilerletebilir. Böylelikle birbirinden kopuk değil ilintili yanıtlar verir. Yanıta itiraz ettiğinizde veya düzeltme yapmasını istediğinizde ona göre ayarlamalar yapar. Ayrıca sadece bilgi vermez istediğinizde değerlendirme de yapar. Hâlbuki arama motorunda yeni bir arama, eski aramanın devamı olarak alınmaz, aynı konuda bile olsa her arama bir öncekinden bağımsızdır, sorduğunuz konuda yorum yapmaz.

Doğrudan yanıt verebilme özelliğinin arama motorlarına göre dezavantajlı olduğu durumlar da söz konusudur. Yapay zekâ destekli dil modelleri tarafından verilen yanıt yanlış, taraflı veya eksik olabilir. Arama motorlarında istediğiniz bilgiye ulaşabileceğiniz kaynakların

listesini görebiliriz. Bu kaynaklardan hangisinin daha güvenli olduğunun değerlendirmesi size bağlıdır.

ChatGPT, Gemini, DeepSeek, LLaMa benzeri sistemler sektörde ve kullanıcılar tarafında yapay zekâ asistanı, hatta doğrudan yapay zekâ olarak adlandırılmaktadır. Ancak bu adlandırma kavramsal sadeleştirme ve kullanıcı dostu bir pazarlama tercihidir. Teknik doğruluk açısından ise “doğal dil işleme modeli (NLP)” ya da “büyük dil modeli (LLM)” demek daha yerinde olur. Sayılan uygulamaların (ChatGPT, Gemini, DeepSeek ve benzeri) özü, metinleri istatistiksel olarak işleyen, milyarlarca kelimededen oluşan verilerle eğitilmiş ve dilin desenlerini öğrenmiş bir modeldir. Amaçları; karmaşık soruları anlamak, özgün içerikler üretmek (metin, kod,

özet, senaryo, analiz vb.), bilgi, yaratıcılık ve akıl yürütmek, sadece komut değil, anlam ve bağlam düzeyinde yanıtlar vermek üzere tasarlanmıştır.

Siri, Alexa, Google Asistan gibi ikinci grupta sayılan uygulamalar, kendi aralarında bazı farklılıklar olmakla birlikte genel olarak yine yapay zekâ destekli, soruları

cevaplamak tavsiyelerde bulunmak ve web hizmetlerindeki eylemleri gerçekleştirmek üzere kullanılan akıllı kişisel asistan ve bilgi gezginidir. Çalışma sistemlerini özetlemek gerekirse internette günlük işleri kolaylaştırmak, sesli komutla cihaz kontrolü sağlamak, takvim, alarm, telefon, müzik gibi işlemleri yerine getirmek, cihaz

ve uygulama entegrasyonu ile görevleri yürütmektir. Teknik yapıları; genellikle komut tabanlıdır, önceden tanımlı görevler Doğal dil anlama teknolojilerini kullanırlar ama üretici değildir, genelde büyük dil modellerini kullanmazlar, amaç doğru ve hızlı işlem yapmaktır.

Uygulamaların Teknik Olarak Karşılaştırması

Özellikler

1) Rol

2) Temel İşlev

3) Sesli Kullanım

4) Yaratıcılık

5) Veri Kaynağı

6) Teknoloji Altyapısı

Siri/ Alexa/Google Asistan

Komut yürüten asistan

Görev yerine getirme

Evet

Yok/ veya çok sınırlı

Cihaz ve servis verileri

NLP + API + NLU

ChatGPT/Gemini/DeepSeek

Anlam kuran yapay zekâ

Bilgi üretme ve sohbet

Evet (Bazılarında yeni ekleniyor)

Yüksek (Hikâye, senaryo, öneri vs.)

Genel Web + kitap + belgeler

LLM

Tabloda belirtilen sistemlerin uygulama alanlarını değerlendirmek gerekirse:

1. Siri: Apple'ın cihaz içi yapay zekâ felsefesi ile çalışır. Verilerin gizliliğine önem verdiği iddiasını öne çıkarmakta, basit komutlarla (saat 7'ye alarm kur, annemi ara, mesaj gönder, müzik çal) işlerini halletmek isteyenlerin tercih edebileceği uygulama olarak karşımıza çıkmaktadır.

2. Google Asistan: Android telefonlarda kullanıma uygun, iOS'ta kullanımında sınırlamaları var, Google hizmetlerinden yararlanır. Web üzerinden bilgiye erişimde etkin, akıllı ev tasarımlarında ön planda. İnternete bağlı ise bilgi çekme konusunda güçlü.

3. Alexa: Akıllı ev cihazlarında (ışık, priz, termostat, güvenlik) yetkin, ev içinde sesli komut vermeyi seven birisi için uygun. Özellikle Echo cihazlarıyla birlikte akıllı evin merkezi olabilir.

4. ChatGPT ve benzeri diğer doğal dil modeli kullanan sistemler: Soru-cevap, yazı yazma, içerik üretme, ödev, özet, çeviri gibi işler yapan, ince detay isteyen veya yaratıcı çalışmalara (metin yazarlığı, kodlama vb.) destek veren bir sistem. Sadece görevleri yerine getirmekle kalmaz, aynı zamanda neden-sonuç ilişkisi kurar, alternatifler sunabilir. Örnek senaryolar, "İklim değişikliğiyle ilgili kısa kompozisyon yaz, bu metni sadeleştir, özgün bir iş fikri öner, bilgisayar kodu yaz." gibi sorulara mantıklı cevaplar üretir.

Yapay zekânın iş yerine özel kullanım uygulaması

İş Zekâsı

(Business intelligence – BI), ChatGPT benzeri doğal dil işleme (NLP) programlarını iş yeri ölçeğine indirgeyerek işletmeye özel verilerle çalışan sistemin adıdır. Günümüzde bu tarz sistemler giderek daha fazla önem kazanıyor ve yönetici sohbet formatında çalışan örnek uygulamalar geliştiriliyor. Dolayısıyla yapay zekâ destekli iş zekâsı uygulaması kurum özelinde hayata geçirilebilir verim alınma kapasitesine sahip bir uygulamadır. Bu durumu adım adım açıklamak gerekirse:

1. Ne tür bir sistemden bahsediyoruz?

İşletmenin personel kayıtları, muhasebe yazılımları, üretim kayıtları iç veri tabanlarına entegre şekilde yöneticiye doğal dilde örneğin, “Geçen ay satışlarımız nasıldı?” gibi soruları anlayan, anlamlı ve açıklayıcı cevaplar veren, sadece firma içi verilerle çalışan, yetki düzeylerine göre farklı kişilere farklı bilgi sunan bir konuşan iş zekası (BI) aracıdır. Ya da şu şekilde de açıklayabiliriz; ChatGPT gibi doğal dil işleme veya büyük dil modelinin bilinen genel kullanımı yerine yöneticilerin işletme içi sohbet gerçekleştirmesidir.

Bu sistemler genellikle kendi veri tabanı ile konuşan mantıkla çalışır.

2. Teknik olarak oldukça uygulanabilir bir çözümdür

- Veri bağlantısı: Excel dosyaları, veri tabanları, uygulama ara birimi (API) üzerinden gelen veriler, bankalardan gelen, personel takip sistemlerinden gelen bilgileri kullanır.
- Rol yönetimi ve güvenlik: “Kim, neyi görebilir?” sorusunun cevabı önemlidir.
- Ara yüz: Web, mobil veya internet sohbet şeklinde olabilir.

3. Kullanım örnekleri

- Geçen yılın en çok satan ürünü neydi? Tablo veya grafikte yanıtlanabilir.
- Nakit akışı bu ay ne durumda? Güncel nakit tablosu kullanılır.
- İnsan kaynakları; çalışan sayısı, personel mevcut durumu, son 6 ayda yeni işe alınanlar ya da ayrılanlar, personel hareket raporu, personel devam durumu vb.
- En çok yaşanan üretim kesintileri: Teknik analiz kayıtları ile takip edilebilir.

4. Mevcut örnekler ve araçlar: Bazı firmalar, bunu hazır yazılım olarak uygulamaya başlamıştır

- Microsoft Excel ve diğer MS Office ürünlerine entegre yapay zeka asistanı,
- Bir işyerine ait verileri, sorunları çözmek için kullanma biçimini dönüştüren görsel bir analiz platformlarından birisini (örnek, Tableau) doğal dil işleme uygulamaları ile entegre ederek doğal dille veri sorgulama.
- ChatGPT veya dâhili API (Programlama Ara Yüzü) ile kurum verilerini bağlayarak özel uygulama geliştirme.

5. Riskler ve dikkat edilmesi gerekenler

- Veri güvenliği: LLM’ler (Büyük Dil Modeli) internete veri sızdırmamalı, lokal çalışmalı ya da güvenli API kullanılmalı.
- Veri kalitesi: Yanlış veya eksik verilerden gelen cevaplar hatalı olabilir.
- Modelin eğitilmesine ihtiyaç yoktur çünkü NLP veya LLM gibi eğitilmiş modeller kullanılmaktadır.

6. Sonuç: “İş Zekâsı akıllı yönetici yardımcısıdır.”

Bu tür bir NLP tabanlı sistem, iş zekâsını yöneticinin sohbet ederek kullanabileceği noktaya getirir. Klasik grafik görsellerin ötesine geçerek karar vericinin bilgiye anında ulaşmasını sağlar.

KÜLTÜR SANAT

KÜLLER VE UÇURUMLAR

Necip
TOSUN

Necip Tosun'un ilk öykü kitabı Küller ve Uçurumlar, on dört öyküden oluşan bir iç yolculuk kitabı...

Her bir öykü, okuyucusunu sessizce içine çeken, bitirdiğinde ise düşünmeye, sindirmeye zorlayan metinler... Yazar, her şeyi açıklamayı tercih etmiyor, aksine bazı kapıları aralık bırakıyor. Çünkü yazar, her şeyi açık açık yazmamış, bazı şeyleri okuyucu kendi anlasın, sonunu kendi bağlasın der gibi kaleme almış.

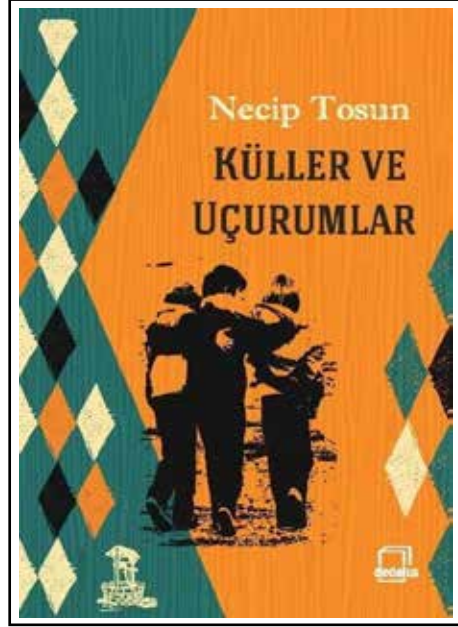
Öykü isimleri de çok dikkat çekici. "Kuyu" ve "İbrahim", Hz. Yusuf ve Hz. İbrahim kıssalarını hatırlatırken, "İnşirah", "İnfitar" ve "Hüzzam" öyküsünde de bir kıssa ile bağlantı var mı diye düşündürüyor. Yalnızlık, ölüm, arayış, kaçış, hayal kırıklığı gibi temalar ağır basıyor.

Fakat öykülerdeki ölümleri, kaçışları, hayal kırıklıklarını öyle okuyucunun gözüne sokacak şekilde değil bir başka mekâna geçme, yer değiştirme gibi işlemiş. Aslında biraz da okurun hayal dünyasına bırakılmış. Ya yok oluş ya da yeni bir umut gibi...

Üst kurmaca tekniğini büyük bir ustalık ile kullanan yazar; ayna, yağmur, tren, cam, tıraş bıçağı gibi metaforları sıkça karşımıza çıkarıyor.

Kitaptaki betimlemeler, benzetmeler ve anlatım teknikleri ile şiirsel bir anlatım kaleme alınmış.

Küller ve Uçurumlar, öykünün sessiz gücünü hatırlatan bir kitap. Okuru acele etmeden, dikkatle, kendi iç sesini dinleyerek okumaya çağırıyor...

Kitaptan Bazı Satırlar

"Bir başınlıkta dikkatli davranılması gereken şeylerden biri zaman!

Biri de yite yite, dağıla dağıla tek tük kalmış dostlar. İkisini de özenle korumak gerek..."

"Umut, ortalıkta hiç gülmeyen, konuşmayan, somurtkan yüzü ile bu insanlara sadece bakıp gidiyor."

"İnsanlarda bir telaş... Son anda bir şeye yetiyecekmiş gibi, son anda bir yerinden yakalayacakmış gibi hayatı..."

Ben Bir Kızılçam'ım

Sıhhiye'de bir çam ağacından mektup...

Fatma
GÖKMEN

Merhaba,
Bugün, uzun zamandır beklediğim dostlarım yine beni ziyarete geldiler. Her yıl Kırsal Çevre Derneği'nin düzenlediği seminerler kapsamında beni ziyaret ederler. Önceleri sadece bir "ağaç" olarak gören ziyaretçilerim, zamanla beni yakından tanıdıkça dostlarından biri yerine koyarlar.

Bu yıl ilk olarak Dendroloji (Ağaç Bilimi) Okulu'ndan 4. grup üyeleri misafirimdi. Ben onların ders içeriklerini az çok bildiğim için onlar sormadan kendimi anlatmaya başladım. Fakat bana dediler ki:

"Sevgili Çam Ağacı, senden rica etsek, önümüzdeki hafta yapılacak seminerde kendini anlatır mısın?"

Bu teklife nasıl sevindiğimi bilemezsiniz! Çünkü ağaçların kıymetini bilen siz seçkin, saygıdeğer insanların arasında kendimden bahsetmek benim için büyük bir onur olacak.

Geçen hafta değerli hocalarımız benden size bahsettiler ama şimdi bir de kendimi bizzat ben anlatmak istiyorum...

Ben Kimim?

Ben, bitkiler evreninden, açık tohumlular bölümünden, iğne yapraklılar takımından, çamgiller ailesinden Kızılçam olarak adlandırılan bir üyeyim.

Bu kursa başlamadan önce, muhtemelen iğne yapraklı olan ya da onlara benzeyen pul yapraklı türlere de "çam" diyordunuz. Ancak daha ilk derste öğrendiniz ki o türlerle bizim ortak noktamız, sadece açık tohumlu olmamız ve yapraklarımızı

uzun süre koruduğumuz için hep yeşil kalmamızdır.

İğne yapraklılara benzeyen açık tohumluları bir kenara bırakırsak, sadece bizim takımında 100'e yakın tür bulunur.

Güzel ülkemizde, kınında iki iğne yaprak barındıran 5 çam türü vardır:

Sarıçam, Halep çamı, Karaçam, Fıstık çamı ve ben, yani Kızılçam!

Bizler hem çok soğuklarda hem de ılıman iklimlerde yaşayabiliriz. Bu nedenle, dünyanın kuzey yarımküresinde Sibiry'a'dan Avrupa'ya kadar uzanan birçok bölgede ailemize rastlayabilirsiniz.

Türkiye'de ise Karadeniz Bölgesi başta olmak üzere hemen her bölgede yetişebilirim.

Şu anda Ankara'da, Sıhhiye semtinde, Hitit Güneşi Anıtı'nın hemen yanı başındayım. Her gün binlerce araç, on binlerce insan yanımdan geçip gider. Fakat çoğu beni fark etmez. Nasıl etsinler? Herkes bir koşuşturma içinde...

Ben de biraz geride Abdi İpekçi Parkı'ndaki ağaç arkadaşlarımla ve az ileride Zafer Parkı'ndaki dostlarımla yalnızlığımı gidermeye çalışırım. Elbette Hitit Güneşi Anıtı'nı da unutmam. Soğuk kış günlerinde gerçekten ısı yaymasa da, görüntüsü ve enerjisiyle bana moral ve güç verir.

Bir de beni hiç yalnız bırakmayan, beni evi gibi gören kuşlar vardır. Dallarımın birine bir kuş yuvası asıldığı günü hatırlıyorum da... Dünyalar benim olmuştu. Kim bilir bu yuvada bugüne dek kaç yumurtadan kaç yavru kuş dünyaya geldi? Onlarla

avunur, yaşayıp giderim.

Şimdi aklınıza şu geliyor olabilir: "Acaba bu Kızılçam kaç yaşında ve ne kadar boyda?"

Yaşımı elbette biliyorum ama ortaya çıkmasını diye söylemeyeceğim :) Fakat tahmin edebilirsiniz. 4. grubun üyeleri beni incelerken şöyle dediler:

"Eğer ağacın altında bir fotoğraf çektirirsek, birimizin boyunu esas alıp, bilgisayarda o boydan kaç tanesini üst üste koyarsak ağacın boyunu bulabiliriz."

Sanırım bu işlemi yapmışlar. Evet, şu anda perdeye yansıdı:

Bir, iki, üç... dokuz!

Evet, ben Güniz Hanım'ın boyunun 9 katı kadarım. Yani şöyle böyle 14,5-15 metre boyundayım.

Peki, yaşımı tahmin edebilir misiniz?

Her yıl 40-50 cm büyüdüğüm düşünülürse, 40-50 yaşları arasında olduğumu tahmin edebilirsiniz. Bu durumda ben hâlâ genç bir Kızılçam sayılırım. Çünkü bizim ailede bin yıla kadar yaşayan bireyler vardır.

Eğer bir gün yolunuz Sıhhiye semtine düşerse, lütfen bana uğrayın. Çocuklarınıza benden bahsedin. Onların da birer çevre dostu olarak yetişmesini sağlayın.

Unutmayın, biz ağaçlar sizin hem geçmişiniz, hem nefesiniz, hem de geleceğiniziz.

Hepinize teşekkür ederim.

**Bir Kızılçam Ağacı
Sıhhiye / Ankara**

SEKTÖRDEN
HABERLER

Havanın Soğumasıyla Yaylacıların Dönüş Yolculuğu Başladı

Muş'ta ilkbaharda küçükbaş hayvanlarıyla serin ve yeşil yaylalara çıkan vatandaşlar, yaklaşık 5 aylık sezonun sonuna geldi.

*Besici Murat Yatman: "Şu an yayladan köyümüze dönüşe geçtik.
Yaylada peynir, yoğurt ve tereyağı stoku yaptık.
Allah nasip ederse seneye tekrar yaylalara çıkacağız."*

Yaz mevsimini sürüleriyle Muş'un serin ve yeşil yaylalarında geçiren besiciler, havanın soğumasıyla hayvanlarını yerleşim yerlerine yakın bölgelere indirmeye başladı.

Geçimini hayvancılıkla sağlayan köylüler, mayısta sürülerinden daha iyi verim almak için Yüce-tepe, Sürgüden, Derik ve Kurtik yaylalarına çıktı.

Yaklaşık 5 ay boyunca hayvanlarını su kaynaklarının bol olduğu yaylalarda otlatan vatandaşlar, soğuk havanın etkisini göstermeye başlamasıyla sürüleriyle köylerinin yolunu tuttu.

Yerleşim yerlerine yakın bölgelere indirilen binlerce hayvan, kasıma kadar buralarda otlatılacak.

Yüce-tepe köyünde besicilik yapan Murat Yatman, gazeteciye, her yıl sürüsünü 10 kilometre uzaklıktaki Derik Yaylası'na çıkardığını söyledi.

Köydeki vatandaşların geçim kaynağının hayvancılık olduğunu belirten Yatman, şöyle konuştu: "Hayvanlarımızın daha iyi gelişmesi ve bereketli ürün elde etmek için her yıl yaz mevsiminde yaylaya çıkıyoruz. Havanın soğuması

ve ekin alanlarının açılmasıyla tekrar köye dönüyoruz. Şu an yayladan köyümüze dönüşe geçtik. Yaylada peynir, yoğurt ve tereyağı stoku yaptık. Allah nasip ederse seneye tekrar yaylalara çıkacağız. Yazın köyde hayvanlara yeteri kadar su temin edemiyoruz. Bundan dolayı yaylalara çıkmak zorunda kalıyoruz. Yaylada otlayan hayvanlar daha çok gelişiyor."

"Bu sene yayla sezonu bitti"

Besici Ramazan Güntay ise yüksek rakımlı yaylalarda havanın erken soğduğunu dile getirerek, "Sürümüzle dönüş yolculuğuna geçtik. Her yıl yaz mevsiminde hayvanlarımızı daha verimli bir ortamda otlatmak için yaylaya çıkıyoruz. Yaylamız serin ve güzel. Suyumuz çok. Yayla, hayvanların gelişmesi açısından iyi oluyor. Hayvanlardan daha fazla süt alıyoruz. Elde ettiğimiz sütü, peynir, tereyağı ve lor peyniri haline getiriyoruz. Bu sene yayla sezonu bitti. Seneye yine gideceğiz." ifadelerini kullandı.

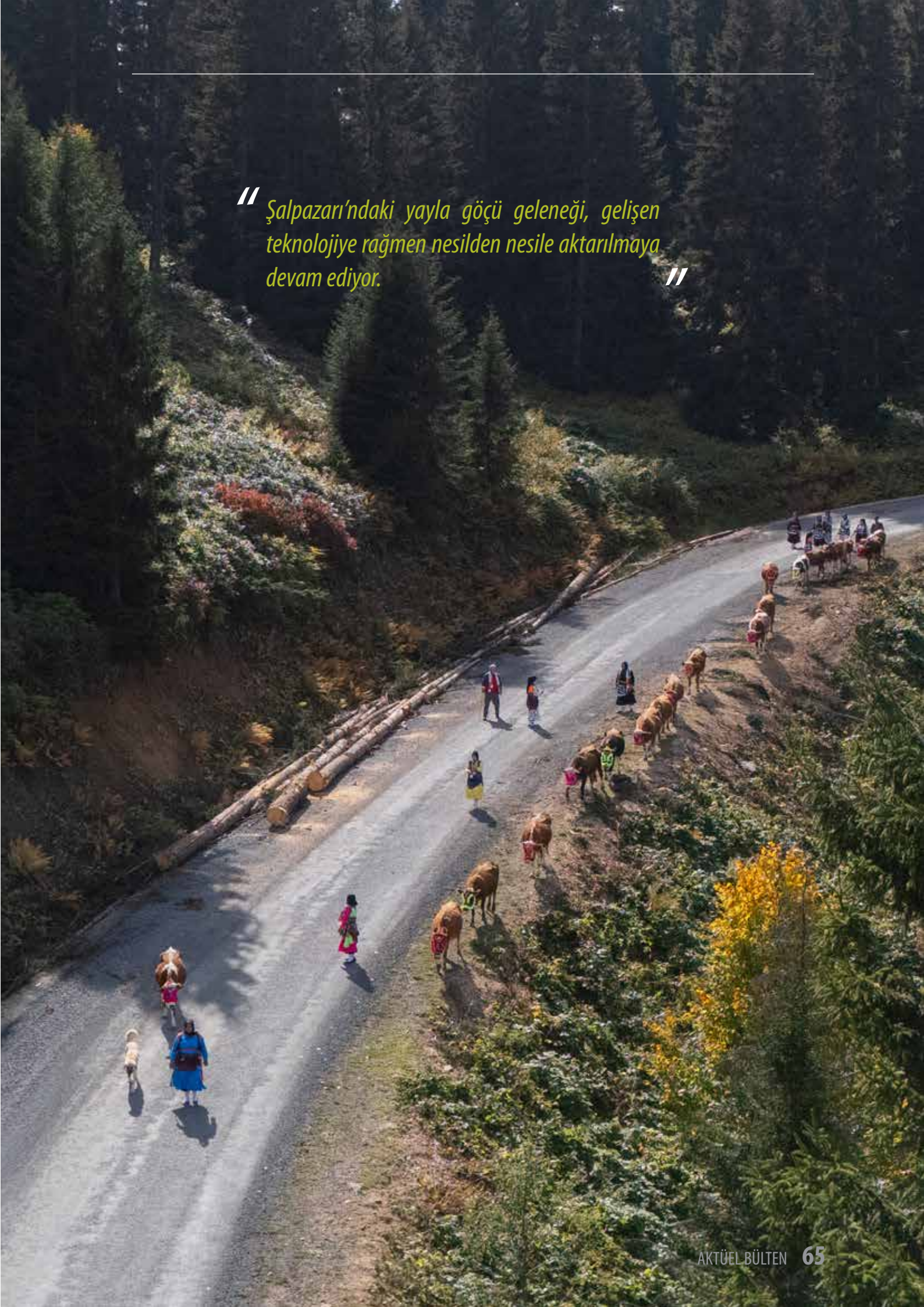

Şalpazarı'nda Yayla Göçü Geleneği Devam Ediyor

Trabzon'un Şalpazarı ilçesinde, yaylalardan köylere dönüş göçü renkli görüntülere sahne oluyor. Yaklaşık 10 kilometrelik yolu yürüyerek kat eden göçerler, süsledikleri inekleriyle birlikte köylere dönüyor. Yöresel kıyafetleriyle yürüyüşe katılan kadınlar, göç yolculuğuna ayrı bir renk katıyor.

“Şalpazarı’ndaki yayla göçü geleneği, gelişen teknolojiye rağmen nesilden nesile aktarılmaya devam ediyor.”

Her yıl haziran ayının ikinci haftasında yaylalara çıkan köylüler, havaların soğumasıyla birlikte dönüşe geçiyor. Şalpazarı'nda yıllardır süren bu gelenek, gelişen teknolojiye rağmen yaşatılmaya devam ediyor. Göçerler, bu yıl Filistin'e destek vermek amacıyla boyunlarına Filistin atkıları takıyor.

Devlet Desteğiyle Kurduğu İşletmesinde Günlük 1 Ton Süt Elde Ediyor

Sivas'ın Gemerek ilçesinde yaşayan Samet Dağlar, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu desteğiyle 4 yıl önce kurduğu çiftliğinde, 20'den 80'e yükselttiği büyükbaş hayvan sayısını 150'ye çıkarmayı hedefliyor

Samet Dağlar: "Bu sene de güneş enerji santrali, makine ve ekipman desteğimiz onaylandı. Çiftliğimizi modernleştirmeye devam edip üretime devam edeceğiz"

Sivas'ın Gemerek ilçesinde Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumundan (TKDK) aldığı hibeyle süt üretim çiftliği kuran Samet Dağlar, "günlük ortalama 1 ton süt üreterek ekonomiye katkıda bulunuyor.

Çepni beldesinde yaşayan Dağlar, süt üretim çiftliği kurmak amacıyla yaklaşık 4 yıl önce TKDK'ye başvurdu. Dağlar, 3 milyon 900 bin lira yatırım tutarlı büyükbaş hayvan çiftliği için 2 milyon 400 bin lira hibe desteği aldı.

Mesleğe 20 inekle başlayıp 80'e çıkaran ve 150 büyükbaş hedefleyen Dağlar, modern ekipman ve otomatik sağım robotuyla günlük ortalama 1 ton süt üretimi yaparak ailesinin geçimini sağlıyor.

İki çocuk babası 53 yaşındaki Samet Dağlar, gazeteciye, uzun yıllardır çiftçilik ve hayvancılıkla uğraştığını söyledi.

Bu işi 2021 yılında profesyonel yapmaya karar verdiğini belirten Dağlar, "Devletin verdiği destekle bu çiftliği yaptık. Hayvan sayımızı çoğaltarak devam etmeye çalışıyoruz." dedi.

Hayvan sayısını artırmanın en büyük hedefi olduğunu vurgulayan Dağlar, "2021 yılında 20 hayvanla bu işe başladık, şu anda 80 hayvanımız var. Çoğaltarak devam etmeye çalışıyoruz." diye konuştu.

"Pazar noktasında bir sıkıntımız yok"

Dağlar, çiftlikte modern şekilde süt üretimi yaptıklarına dikkati çekerek, şunları kaydetti:

"Altan sıyrığı olan ızgaralı bir sistemimiz var. Modern sağımhanemiz var. Her işi makineyle yapıyoruz ve daha modern çalışıyoruz. Günlük şu anda 1 ton civarında süt üretimimiz var. Pazar noktasında bir sıkıntımız yok, sütümüzü günlük olarak gelip alıyorlar. Devlet desteği olmasa böyle bir ahır, böyle bir sistem yapmamız biraz zor. Devlet desteklerinden faydalanmaya devam ediyoruz. Bu sene de güneş enerjisi santrali, makine ve ekipman desteğimiz onaylandı. Çiftliğimizi modernleştirmeye devam edip üretime devam edeceğiz."

İşletmenin elektrik ihtiyacını devlet desteğiyle kurduğu GES'ten karşılıyor

TKDK desteğiyle işletmenin çatısına kurdukları 25 kilovatlık güneş enerji santralinden çiftliğin elektrik ihtiyacını karşıladıklarını ve fazlasını devlete sattıklarını anlatan Dağlar, desteklerden faydalanmaya devam edeceklerini söyledi.

Dağlar, hayvancılıktan elde ettikleri gübreleri de arazilerinde kullandıklarını dile getirdi.

Gebelerin doğum yapmasıyla işletmedeki hayvan sayısının 100'ü aşacağını ifade eden Dağlar, 150 hayvana ulaşmayı hedeflediklerini sözlerine ekledi.

Erzincan Sanayide Güçlü Adımlar Atıyor

Muhammed Enes SEVİLİR

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, Erzincan Tavuk Kombines'i'ni ziyaret ederek üretim süreçlerini inceledi. Tesisin modernizasyon planları hakkında bilgi alan Bakan, kombinenin istihdam ve ekonomiye katkısına dikkat çekti.

Erzincan, sanayi ve tarım alanındaki yatırımlarına ev sahipliği yapmaya devam ediyor. Bu kapsamda ilimizde ziyaret eden Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, Erzincan Valisi Hamza Aydoğdu, Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman, Belediye Başkanı Bekir Aksun ve protokol üyeleriyle birlikte Et ve Süt Kurumu Erzincan Tavuk Kombines'i'ni gezdi.

KOMBİNE HAKKINDA BİLGİ ALINDI

Ziyaret sırasında kombine müdürü Şeref Hakan Aktürk, Bakan Kacır ve beraberindekilere tesisin üretim kapasitesi, yürütülen çalışmalar ve geleceğe dönük projeler hakkında detaylı bilgi verdi. Bakan Kacır, kombinenin parçalamaya ve paketlenmeye bölünmesinde incelemelerde bulunarak üretim süreçlerini yerinde gözlemledi.

ÇALIŞANLARLA BİR ARAYA GELDİ

Bakan Kacır, kombine çalışanlarıyla da bir süre sohbet etti ve onlara kolaylıklar diledi. Çalışanların tesisin verimli şekilde işlemesi için gösterdikleri çaba ve özveriye takdir ettiğini ifade eden Bakan, Erzincan'daki sanayi yatırımlarının

hem yerel ekonomiye hem de istihdama önemli katkılar sağladığını belirtti.

ERZİNCAN'IN

SANAYİ POTANSİYELİ

Et ve Süt Kurumu Erzincan Tavuk Kombines'i, bölgenin önemli üretim merkezlerinden biri olarak öne çıkıyor. Bakan Kacır'ın ziyareti, tesisin üretim kapasitesinin ve modernizasyon çalışmalarının değerlendirilmesi açısından büyük önem taşıyor. Yetkililer, kombinenin Erzincan'ın tarım ve hayvancılık sektörüne sağladığı katkılarını yanı sıra ülke genelindeki tavuk ve et ürünleri arzına destek olduğunu vurguladı.

GELECEĞE DÖNÜK PLANLAR

Ziyaret sırasında Bakan Kacır'a kombinenin üretim süreçlerinin iyileştirilmesi ve teknolojik altyapısının güçlendirilmesine yönelik planlar da aktarıldı. Erzincan'ın sanayi ve tarım alanında önümüzdeki yıllarda daha fazla yatırım alması hedeflenirken, kombinenin üretim kapasitesinin artırılması ve yeni istihdam olanaklarının sağlanması da gündemde.

Bakan Kacır, incelemelerinin ardından yaptığı değerlendirmede, Erzincan'daki tesislerin modernizasyonu ve verimliliğinin artırılması yönündeki çalışmaların süreceğini belirterek, bölgedeki üreticilere ve çalışanlara desteklerinin devam edeceğini ifade etti.

ERZİNCAN GÜNCEL 21.08.2025

Konya'da Süt Piyasası Değerlendirme Toplantısı Yapıldı

Konya Tarım ve Orman İl Müdürlüğü'nde düzenlenen toplantıda süt piyasasının mevcut durumu ve sektörün geleceği masaya yatırıldı.

Konya Tarım ve Orman İl Müdürlüğü ev sahipliğinde "Süt Piyasası Değerlendirme Toplantısı" gerçekleştirildi. Toplantıda, süt piyasasının mevcut durumu, üretici ve tüketicilerin beklentileri ile sektörün geleceğine yönelik politikalar ele alındı.

Toplantıya Hayvancılık Genel Müdürlüğü Genel Müdür Yardımcısı Erkan Alkan, Konya İl Tarım ve Orman Müdürü Duran Seçen, Et ve Süt Kurumu Piyasa İzleme ve Tedarik Dairesi Başkanı İsmail Cem Arztaş, Et ve Süt Kurumu Kurumsal Risk ve Performans Değerlendirme Daire Başkanı Aydın Yağız, sektör temsilcileri ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri katıldı.

Katılımcılar, üreticilerin desteklenmesi ve tüketicilerin korunması için uygulanabilecek yeni politikalar üzerine istişarelerde bulundu. (Haber Merkezi)

KONYA GÜNCEL 06.08.2025

Anadolu mandaları yetiştiricilere teslim edildi

Sivas'ta İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ile İl Özel İdare tarafından desteklenen "Anadolu Mandalarında Verimliliği Artırma Projesi" kapsamında işletmelere 41 adet manda boğası dağıtıldı. İl Tarım ve Orman Müdürlüğünden yapılan açıklamada, Ulaş İlçesi Kovalı köyünde bulunan Et Süt Kurumu Kombinesinde gerçekleştirilen programa, Sivas İl Özel İdaresi Genel Sekreter Yardımcısı Burak Caner, oda temsilcileri, yetiştiriciler ve vatandaşlar katıldı. İl Tarım ve Orman Müdürü Salih İnan, Halk Elinde Anadolu Manda Islah Ülkeleri Projesi'ni, 2012 yılından itibaren Cumhuriyet Üniversitesi, İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ile Sivas İl Damızlık Manda Yetiştiricileri Birliği ortaklığında, 7 ilde 150 işletmede yürüttüklerini belirtti. Proje 2024 itibarıyla 1146 manda olduğunu aktaran İnan, şunları kaydetti: "İlimizde yetiştirilen Anadolu

mandasının süt veriminin yükseltilmesi, yüksek verimli mandaları yetiştiren işletme sayısı ve işletme kapasitelerinin artırılması amacı ile Sivas İl Damızlık Manda Yetiştiricileri Birliğine

öye, Halk Elinde Anadolu Manda Islah Ülkeleri Projesi'nde yer alan 41 işletmeye üstün özellikli damızlık 41 manda boğası dağıtıldı. Proje'nin yüzde ellisi, İl Özel İdare, yüzde ellisi ise çiftçi katkılıdır. Proje'nin toplam bütçesi 4 milyon 592 bin liradır. Bu projemizde olduğu gibi bölgesel ve hayvansal üretime yönelik projelerimize destek olan başta Sayın Valimiz Yılmaz Şimşek'e, Sivas İl Özel İdaresi Genel Sekreteri Halil

İbrahim Yegül'ü'ne, İl Genel Meclis Başkanı Mehmet Şarkışla'ya, çalışan arkadaşlarıma ve emeği geçen herkese teşekkür ederim." İl Genel Meclis Başkanı

Mehmet Şarkışla ise Sivas'ta hayvancılığın gelişmesi için çalışan, emek veren herkese teşekkür etti. Sivas için projenin hayırlı olması dileyen Manda Yetiştiricileri Birliği Başkanı Sebahattin Çaylak, "Proje başarılı Sivas için hayırlı olur. İlimiz hayvancılığına katkı sağlar. İl Özel İdaresi ve İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ekipleri ile projede emeği geçen herkese teşekkür ediyorum." ifadelerini kullandı. / AA

BİZİM SIVAS 16.10.2025

Erzincan'da Tavuk Kombinasına Mevzuat ve Hijyen Denetimi

Öğür İLHAN

Tarım ve Orman Bakanlığı'nın ülke genelinde başlatığı kanatlı kesimhanelerinin denetlenmesi talimatı kapsamında Erzincan'da da kapsamlı bir denetim gerçekleştirildi. Bakanlık talimatı doğrultusunda Erzincan İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ekipleri, kentte faaliyet gösteren kesimhanelerde denetim çalışmalarına başladı.

Bu çerçevede, Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü ile Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü personellerinden oluşan ekipler, Erzincan Organize Sanayi Bölgesi'nde faaliyet gösteren Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü Tavuk Kombinası'nı da incelemelerde bulundu. Denetim, Erzincan İl Tarım ve Orman Müdürlüğü kontrol görevlilerinden oluşan üç kişilik

komisyon tarafından yürütüldü. Ekipler, kombine bünyesindeki üretim hatlarını, kesim alanlarını, soğuk hava depolarını ve hijyen uygulamalarını yerinde denetledi. Denetimde, işlemin mevzuata uygunluk durumu, gıda güvenliği önlemleri ve çalışan hijyeni titizlikle değerlendirildi. Yetkililer, söz konusu denetimlerin temel amacının, tüketiciye ulaştan et ürünlerinin güvenli, sağlıklı ve yasal standartlara uygun şekilde üretilmesini sağlamak olduğunu belirtti.

Erzincan İl Tarım ve Orman Müdürlüğü yetkilileri, denetimlerin sadece işletme bazında değil, gıda güvenliği zincirinin tamamını kapsayacak şekilde devam edeceğini belirterek, halk sağlığının korunması amacıyla çalışmaların analitik sürdürüleceğini bildirdi.

ERZİNCAN GÜNCEL 15.10.2025

1881-1938

10 KASIM

Ulu Önderimiz
Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü

Saygıyla Anıyoruz...

11 KASIM

MİLLÎ AĞAÇLANDIRMA GÜNÜ

Kutlu olsun!

